

Hispaniae Sacrae Theologie Professorum aduersorum

quasdam assertiones badouia Molinie de Societate

Iesu, quas defendit in Concordia liberi art. cum

grise donis, et con aliis eiusdem concordiae Lectatorum

et defensores de eadem Societate.

Ad Hm^m ac R^m D^r. D^r. fratrem Michaelem Bonellum S. R. C. Card. Alexandrinum exord.

Proceditorum assumptum, atq; eiusdem ord^{is} protectorum vigilansimum.

In qua

Primo referuntur, et imponantur quedam assertiones Molinie et sectatorum illius fol. 3.

2º Constituantur quedam observationes ad intelligenciam statutus cause quae inter Theologos ord^{is} Fratrum
Proceditorum et D. Molinae versatur fol. 19. Ad lucram

3º R^m ad angl. Molina, et ad varia loca sanctorum, et Scholasticorum quae falso proponit Molina et defen-
sores eius adducunt fol. 22.

Omnia subijimus, correctioni S. R. C. ac atq; S. D. N. Clementis octauii
videlicet humiliter submittimus.

Hm^m ac R^m D^r. fratri Michaeli Bonello Card. Alexandrino ex
ordine Proceditorum assumptus, eiusdem Protectori dignissimo Fr^r
Didacus Alvarez eiusdem ord^{is} Sacre Theologie Professor.

summam felicitatem exceptat.

Provincia Hispaniae ord^{is} Proceditorum in in numero beneficiorum a vobis dominata, auctor, et
decurso in Alma Urbe hoc annum super est refugium in omnibus causis, quae apud S. D. N. Clementem
Octauium pertinet, se offerunt, ut ad Vnam Hm^m Dna^r tanquam ad Protectorem Vigilansimum a-
munt. Id quod nunc confidemus facit, et humilio in re gravissima, et non solum Proceditorum ord.
Tet^e Et universaliter, valde nostra viua devotione ad fides S. D. N. revoluti expectamus, et supplicior
petitionis vestram ad id opportunum auxili^m implorantes.

Statutus causa habeat annos quindecim quidam Sacre Theologie Professores, et Religiosos Societatis Iesu tentauerunt
agere

Hispaniæ nouum modum concordie liberi arb^t cum diuina prudenteria, cum diuinæ gr^e dono,
cum aeterna predestinatione Dei, in Scholam Theologorū præcipue Salmantinū, Valeoletanā intro-
ducere. Id quod non sine scandalo eoz qui in doctrina D. Thomæ, et D. Pris Augustini versati erant
factum fuise notis^m est. Nam statim non solum ordⁱ Proceditor^r Theologi, verum et alijs gravissimi
Salmantensis Universitatis Magri nouam illam doctrinam tangere ocream ac de Pelagianor^r aliquijs
deriuata ad sacros fidei censores defecundam esse iudicauerant. quo factum est, ut sancto Inquisito-
rio Vallisoletano Iudea insignis, Joannes Acesius, vir ingenio litteris, prudenter, et omni virtute probatus
Salmanticam huius rei inquireret, et examinaret, minus fuit. Qui diligenter examinat de auctoris
verbis, et assertoribus facta, omnes sacrae Theologie Salmantenses Magros in uam congregatos ex-
aluit; qui omnes temeritatis et erroris nota^m patam doctrinam subscriptis nominibus dignam esse iudic-
uerant. quamobrem nouae concordie assertores tanquam siluerant, donec Ladonius Molina Theologus
Societatis Jesu libellum de predicta noua concordia prædictis tam philosophicis, quam Theologicis in auditis
fundamentis agud Lantarkanam consurgit, atq; in publicum edidit. Libellus iste noui, ac maiorijs sepa-
ratijs factus prædictis dissertationis materiam ferè in tota Portuallia, et Hispania dedit. Ceterum in
quibusdam sacre Theologie Professoribus Dominicanis instituti Concordia illa noua liberi arb^t cum
gr^e donis impugnatur in scholis, et multæ proportiones, quas in prefato libello P. Molina asserto-
remeritis, vel erroris nota invenientur; suscepit Valeoleti in Collegio S^r. Iacobij Societatis Jesu qui-
dam Theologus Societatis Jesu nomine Art^r Padilla iudicem Collegij sacrae Theologie lector, qui sabba-
to die 5. mensis Martij 1592. publicis conclusionibus Hispanias Principi dicatis, quas prædicto, ut ma-
gis diuulgarentur, mandauit constanter assertuit, et defendere in eodem Collegio Societatis constans
est, omnes et angulos proportiones, quas in prefato libello de Concordia liberi arb^t P. Molina do-
cet, uero esse et probabiles, neque aliqua nota, aut censura dignas. De per Theologos Dominica-
nos, qui ex Collegio S^r. Ezequij, et Conventu S^r. Pauli Vallisoletani prædictis conclusionibus presen-
tes fuerunt, et eas suis angelis impugnauerunt, ad sacrum tribunal Inquisitionis delata causa super
mi Senatus Regni Hispaniae cuiusdeem sanctæ Inquisitionis prouisum est, ut omnes Universitates
et iuri doctori eiusdem Regni, ac aliqui sacrae Theologie Magri Ordⁱ Proceditor^r Provincialis
Hispaniae suam tantum circa predictas assertiones Molinæ, et prædictam circa efficaciam auxiliij
diuini, quam ille negat, subscriptis nominibus prouident. Quod statim P. Provincialis Hispaniae
executioni mandauit. Vnde ex sua Provincia octo ex doctoribus elegit Theologos, qui suos
Magri ovo Hippo tractatus circa efficaciam, vel in efficaciam auxiliij diuini, et alias proportiones Molinæ decer-
tare habeat Theologos
consenserunt.

377

Ita fuerunt fr. Joannes della Puente Magr., fr. Dominicus Zagnes Magr., et in Universitate Salmanticensi
 primarius Sacre Theologie Professor, fr. Didacus de Languas Magr., fr. Petrus de Herrera Magr., et in
 eadem Universitate publicas Theologicas Professor, fr. Petrus de Ledesma Magr. cathedralis Salmantensis,
 fr. Didacus Aluarel Magr., et lector Theologico s. Pauli Valdilectani, fr. Christophorus Rodriguez Prae-
 sentatus et Prior, et fr. Didacus Rungo Presentatus, et Regens Collegij s. Gregorij Valdilectani. Ita ion-
 res singularis tractatus de ang. supra dictis consumperunt, et proprijs nominibus subscrivserunt illos suo
 P. Provinciali offerentes, quos idem P. Provincialis ad supremum in Hispania Inquisitionis Senatu Statim
 decubuit, et mirum est, quae prodiit omnium sacre Theologie Professores, qui suos tractatus ad cauilem in suis
 bonibus separatis et absq; mutua compilatione dictauerunt, in unam tñ intram conuenienter, sicut duxerat
 et rerum ordine differentes. Quoc res antiquae veritatis, sacrae doctrinae ex s. Lribus auctoritate certiss. indicidit.
 Tamen quia nimis prolixum videbatur, et scripta aeris de eadem qd; perlegere, supremus Hispaniae Inquisi-
 tionis Senatus predecremne indicauit, ut omnes illi obo tractatus in unum à suis auctoribus confluentes
 qui hanc cause statum comprehendebant, et aperte continerent. Id quod ex Coapitulo Patronam capiculi Provin-
 ciali Legacione celebrati mense Aprilis 1595. P. Provincialis fr. Joannes de Villafranca Magr. fr. Domi-
 nico Zagnes dominis, assignans illi in locum fr. Didacum Aluarel Magr. Hi duo Pcs auctis omnibus
 singularibus tractationibus, per quatuor menses continuo in eadem cella conuenienter, et predictos tractatus
 summa attentione perlegentes, ex illis omnibus uram compaguerunt, et subscriptum nonnibus omnium fci M-
 gistrorum, et Theologorum Provinciale Hispaniae tradiderunt, profecto P. Provinciali, qui eundem tractatu sa-
 cion ad Inquistitionis Senatum transmisit. Sed quoniam predictus tractatus Apologeticus longo sculo virginis
 tñ duas proprias Molinoe refert, et impugnat, et censura erroris condonat, ne molestem sit tam longo
 tractatum perlegere, conuenientius existimat si breue summa illius Vnde illi me offerrem, ut nomine
 Theologorum Provinciale Hispaniae, qui hanc Apologam consenserunt, et approbaverunt, illa ante pde
 s. m. d. x. Clemente Octavi constitutat, à sua B.º humero petens, ut causa hoc ad ponat, Ta-
 citus fieri potest eam diligenter examineri faciat, et examinata definit; Manifestum namq; periculum
 ex dilectione ipso in hac parte innatire videtur, atq; ipsa experientia conspicimus, si quidem iuniores
 Theologi, qui iuventatis animotitate noua quoedq; atq; curiosa in mysterio tam difficultate intelligendo po-
 tite ampliecentur, cum magna postea difficultate, si semel ueneri alius false doctrinæ imbibitur.
 ueram, et antiquam liberi arb. cum grise donis concordiam amplietur. Atq; utram incrim ual-
 bus uirs ac foemini noua doctrina urea spata comordiam minime nolleat, dum quidam ius testato
 in Hispania sub pietatis scuile illam ualgo persuadere coarentur, et uarios imprimendo libros probabile

redire, atq; fratres Predicatores quasi debuctores liberi arb.^{ti} auerant, atq; infamare contendunt
cum enī illi libertatem arbitrij uata antiquam Sacrae Scriptae doctrinam defendant. Insuicē igit̄ Beni-
gnissime Princeps, procerus opusculum, quod Provincia Hispania pietatis Telo Vnde H̄m̄ ostet, et la-
dium quod in hac parte de nobis fidei exaltationem, et S. Rom. Ecc. obsequiam libertatis impedit
Nunquam n̄ haecus Prodicatores familia sacro Inquisitionis Tribunalē defuit, n̄nq; illud fecellit
n̄nq; frusta latrone computa est, sed semper de Ecc. Christi bene merita fuit, et nunc bene meriti
usque ad sanguinis effusionem si opes fuint, unante domino, exceptat, atq; promittit. Suscipiat nos Vnde
Benignitas pro catholicoe veritate, pro antiquarū traditionum defensione uestram aux.^m implorantes
atq; Deus opt. Max' per Jesum Christum D. N. de sui nōis gloriam, et laudem uestram dominationē
ueolamē servet, ut tandem post multos annos in supremo felicitate constiterat.

Prima Propositione Molinoe.

Si duo aequalis per dia in omnibus conpiant eandem malierem pueram, uenire pot à sola
libertate arb.^{ti} utriusq;, ut unus consentat in peccatum, eam concupiscendo, alter non ibi. Habet
hoc uerba Molina in Concordia libri arb.^{ti} q. 12. art. 13. disp. 12. pag. 13. et dicit illuc cum D.
Augustini lib. 12. De Ciuit. Dei c. 6. Ex quibus uerbis latim inter Molina hanc propositionem
eadem est ratio de eodem modo affectis, aequalibet, à Deo ad fidem uocatis: Pro sola n̄nq; eora
liberatae pot uenire, ut unus ampliatur puer, alter vero eandem concipiatur.

Censura

i. Cor. q.
caburnia p.
D. sag.

Hoc assertio erronea est, et de Pelagianis haereticis reliquijs. et probatur ex illo loco pot ad Cor. q.
quis n̄ te dissernit? quid aut habes quod n̄ auerpisti? si aut auerpisti, quid gloriari quis n̄
auerpisti? Quibus uerbis determinat Ap̄t̄s quod fidelis dissernit ab infideli ex Dei dono gra-
tia. Quod quidem misericordior donatum est fidei; non aut infideli, et tñ profata aueratio
est constantibus auxilijs, et donis Dei omnino aequalibas per dia, et in omnibus in duobus homi-
nibus eveniat aliquando, quod pro sola sua libertate uetus convertatur, et alter non. Si n̄ pro sola sua
libertate fidelis convertetur in tali casu, et non pro speciali Dei dono auerto, quod alter non habet
sola libertas arb.^{ti} illum dissernit ab infideli, et non Dei donum quod est erroreum, et contra auer-
torem Apostoli inducitam.

Confirmatur, et ostenditur vis huic arg. ex D. Aug. lib. de predestinatione 11³ cap. 1. ubi expli-
cans testimonium Ap̄ti modo induitum, sic ait Nunquid per haec dona quae omnibus communia sunt
noī.

378

hominibus, prius dixit, quis n. te dissernit, et deinde addidit, quid aut habes, quod non aucepisti? posset
quippe dicere homo inflatus aduersus alerum, Dissernit me fides tua mea, iustitia mea, vel quid aliud; cal-
cas omnem cogitationem bonas Doctor inquit, quid aut habes quod non aucepisti? a quo, nisi ab illo, qui
te dissernit, ab alio, cui non donavit, quod donavit tibi? hactenus Aug. quibus verbis contendit. Doctor
quod in Apollonem aliquod speciale donum acepit a Deo ille, qui convertitur, quod non aucepit, qui non con-
vertitur, et quod per illum donum Dei speciale discernatur ab illo, et non pro sola sua libertate. Ita ergo
propositio pro sola sua libertate unus convertitur, alter non. Statim auxilijs Dei omnino aequalibus
per omnia, et in omnibus contradicit Apolo.

D. Amb. Procerio D. Amb. lib. p. de uocat. cap. q. idem Apollonius explicans hanc nostram censuram
confirmat. Sic n. ait Ambros. contra eretionem de libero arb. gloriantem, illam remitti intem Apoli
arentis quid habes, quod non aucepisti? si aut aucepisti, quid gloriaris, quasi non aucepisti. Ita
profunditas illius questionis quam secunda admirationem Apoli impenetrabilem confitemur, per liberi
arbitrij uelle, et nolle non solueretur, quia Et iustitiae bonum nolle, et nisi donorum non habet bonum
Colonia 2. uelle, hactenus Amb. Non ergo iste convertetur pro sola sua libertate, sed, quia uult ut auxiliis
sufficiat, ut dicit Molina, sed quia speciale Dei donum efficax acepit ut convertetur, quod non
acepit alter, alias profecto quæstio illa quare unus convertatur, alter non, sufficiens solueretur
uelle, et nolle liberi arb. nostri, quod est coni. Apostolum, et D. Amb. reg. ex hoc quæstio illa deus
impenetrabilis, ut dicens Sane:

1. Probatur ex illo celebri testimonio Apoli ad Rom. q. non est uolentis, neque currantis, sed Dei mis-
serentis. Quod explicans D. Ansel. lib. de grâ, et lib. arb. c. 3. sic ait: Exerunt quidam superbi
qui totam efficaciam in sola libertate arbitrij consistere sunt arbitrii, et paulo post logicas deis
illis, qui convenienter ad Deum, et bene operantur, subdit. Totum impetrandum est grâ, quia reg.
uolentis est, quod uult, neque currantis, quod curant, sed misserentis est Dei; Omnibus n. excepto in
Deo dicitur; quid habes quod non aucepisti; quibus verbis aperte docet, speciale Dei grâ esse impet-
randum in doctrinam Apoli, quod iste uelut converti ex Dei dono, quod aucepit ille, qui converti-
ndu aut alter. Non ergo unus convertitur pro sola sua libertate, ut dicit Molina, statim auxilijs
Dei omnino aequalibus.

2. Probatur hoc censura ex sonibus et testimonijs scripturæ, et Conciliorum quod adducuntur in ce-
nsura 2. et 3. et 4. proponis Molinæ, in quibus procedere matis aggrauat, et confirmat

2. a Propositione Molinoe.

Cum auxiliis ex parte dei, cum quibus uans insipitur, et saluator, alius pro sua libertate, nec insipitur, nec saluator: Nec dubitandum est multos conqueri ~~atque~~ inferos, qui multi maioribus auxiliis ad salutem a Deo donati fuerant, quam muli, qui in celo diuino conqueri fruantur. Et post pauca sic quod hi cum maioribus auxiliis praedestinati, et salvi non fuerint, illi uero cum minoribus praedestinati et salvi fuerint: non aliunde fuit nisi quia illi preminata liberitate noluerunt ita uoi suo arb. a. taliter consequentur aeternam: hi uero max^e. Hactenus Molina in concordia p. 23. ar. 4. disput. p. memb. q. 5. postumo pag. 477.

Censura.

Hoc assertio erronea est sicut procedens, et heresi Pelagianorum magis propria, et in eo quod assertum non aliunde provenire, quam ab innata arbitrii libertate, quod cum minoribus auxiliis iste sit prae destinatus, et saluatus, ille uero cum maioribus auxiliis non; aperte adiuuit praedestinationem assertam, salutem ad innatam libertatem nostri arb. t: quod est Pelagianum, et con testimonium Acti loco 5 inducit: inquit ut docere hoc assertio quod ab innata libertate nostri arbitrii, et non aliunde habeat provenientiam a circa electos, quod sit de fato praedestinationis: ac per consequens sequentur, quod Deus reminem praedestinationis absoluere, et efficaci uoluntate quod erroneum esse patet infra in certis propositis 2. Proverba assertio prefata tribuit tibi Deo aux.^m sufficiens, quo homo bene pot operari, et saluari: accuale uero operat^m et bonum usum illas auxiliis tribuit nostro lib.^t arb.^t tibi pro innata sibi libertate, cum aut, no calumnia 3. aliunde provenire, quam ab innata eiusdem arb.^t libertate, quod cum minoribus auxiliis sufficientibus in saluatur: hoc aut assertere est expressionem dogma Pelagi, ut clare constat ex verbis illius, quae refutantur. Aug. 10. 7. lib. p. de grat. Chri. contra Pelag., et Cœlest. c. 4. Nos, inquit, Pel. si tria ita distinguimus, et uita verba Pelagi uelut in ordem digesta partimur p. loco posse batimus: 2. uelle: 3. esse posse in natura; uelle in arb.^t esse in effectu locamus p. illud i. posse ad Deum proprium pertinet, qui creaturæ suæ contulit duo uerbi, reliquo, hoc est uelle, et esse, ad hominem referenda sunt, quia de arbitrii force descendant, ergo in voluntate, et aperte bono laus hois est: inquit est hois, et Dei, qui ipsius voluntatis, et operis possibiliterem dicit, quia ipsam possibiliterem grāe suae adiuuat semper aux^t: pot uero homo pot uelle bonum, atq. perficere solus Dei est, pot uel illud unum esse, et si duo ista non fuerint, ista uero sine illo esse non possunt. Itaq. liberum mihi est, nec uoluntatem bonam habere, nec actionem, nullo aut modo possum non habere possibiliterem boni, inest mihi et si noluerem, nec otium sui aliquendū in illo natura recipit. Quem nobis tam exempli aliqua faciat dñorum ut possumus uidere omnis, noscum non est: quod uero bene aut male uideamus, hoc nostrum est, et gratia universa complectar quod possumus omne bonum facere, dicere cogitare, illius est qui hoc force donauit, qui hoc posse derivauit. Quod uero bene uel agimus, uel loquimur, uel cogitamus

nostrum

Conferant^{ur} autem ratione ista, quia haec via ueretur ut in malum possumus hancenam Pelagius. Certe si adiucent inspirantur
ut Pelagi uera verba Pelagi, parum aut nihil differe uideretur a verbis Molinoe sicut n. Pelagi facit, quod aua^m sufficiens
verbis Molinoe fuiens tribuens homini posse operari, ad Deum referendum est, qui illud creaturem suam constituit. Sed quod
iste actualiter bene operatus cum illo auxiliis, ad hominem referendum est, quia de arbitrij force descendit
ita similitate Molina in tribuit deo auxiliis sufficientem, quo homo potest iustificari, et saluari, id
quod actuatur per illud auxiliis operetur et salueretur in solam arbitrij auctoritatem liberatur responsum in
assertione, quia impugnamus: cum ait id non aliunde esse, nisi quia pro innata libertate iste uoluntatis
auxiliis sufficienti, eue Molina facit quod actualis operatio descendit ab innata arbitrij libertate et ad
aliunde. Pelagi vero inquit, quod descendit de arbitrij force: quod idem est.

Hoc ualeat douentiariorum solutio, quod sit Deus illum, qui convertitur, addicuat speciali influxu gracie
simultaneo, et concordante, et deo actualis convertio in Deum, et hominem referenda est, immo in
Deum principato. Hoc inquam solutio non ualeat, nam Et Pelagius propter auxiliis sufficientes, quod
dat homini posse bene operari, ponit conuersum dei simultaneum, quo ipsam possibilitem operandi,
gracie suae semper addicuat auxiliis. Similiter et facit Pelagius quod in opere bono. et ex laus horis,
et diei, quio dedit creaturam posse operari, et illud posse addicuat, cum actuatur bene operatur. Reputa-
nitas concinit Pelagi, quia dicit ipsum actuale opus bonum, quo homo de factis ad Deum convertitur
de arbitrij force descendit. Ego de errat Molina cum Pelagio auerendo non aliunde preuenire
quam ab innata arbitrii libertate quod iste bene operetur, converteretur, et salueretur cum minoribus auxiliis
Dei, sufficientibus, quo homini tribuant posse bene operari, alter vero cum maioribus auxiliis dannu-
tur I. nam si provenit a speciali influxu gracie quod iste converteretur, et salueretur cum minoribus au-
xiliis gracie iam provenit aliunde, quam ab innata, et sola arbitrij libertate.

Dominum precium. Procerro nam praedita 2^a assertio tollit, et negat donum perseverantiae, qd est errorea. Ancedo.
probatur quia si non provenit aliunde, quod iste cum minoribus auxiliis solueretur nisi ab innata
libertate sui arbitrij; sequitur quod non provenient a speciali dono perseverantiae collato a Deo mi-
sericorditer illi, qui salueretur, non aut aliovi, qui damnatur. Etenim si non provenit aliunde quod
iste salueretur cum minoribus auxiliis nisi ab innata sua libertate, certe non provenient a dono perse-
verantiae, nam si provenient a dono perseverantiae, iam provenit aliunde: uel fateri tenetur Molina
quod illi, qui cum maioribus auxiliis damnatus est, habuit de factis donum perseverantiae, quod est
est erroreum. Etenim in fidem Catholicam quicunq; habet de factis donum perseverantiae, infal-
libiliter salueretur ut patet ex illo Mathei x^o qui perseveraverint usq; in finem saluus est: uel ex
definitione Concilij Tridi. sess. 6. cap. 22. Si quis dixerit iustificatum sine speciali dono Dei in auxi-
lio iustitia perseverare posse, uel cum eo, non posse anathema sit.

Proferre anguitur, donum perseverantiae est maius aux.^m. Dei absolute legendo, quamvis superesse
aux.^m secludendo bonum perseverantiae, sed ille, qui salvatur habet donum perseverantiae, ut combat-
et lois scripturæ et concilij inducis: hoc autem donum non habet ille, qui condamnatur, sed qui salvatur sive
habet minus Dei aux.^m, quam illi qui condamnatur, q.^o non habet, quod auctor 2. propositi quodcumque minorib;
auxilijs unus salvatur, et alium cum auxilijs maioribus ademittitur. Haec censura amplius patebit ex invi-
gnatione duas sequentium propositionum.

3. Propositio Molinae.

Error est auferre, dari aux.^m efficax, quod ex modo motionis divinarum atq; ex Deo ipsis habeat efficaciam
Calvinus 2.^a reg; hoc salua fide sustinere potest, nam abs non salvaretur libertas nostrae arbitrii; dicitur hoc in Concordia
q. 23. art. 4. vs. disput. pro mem. b. S. nonnulli pag. 425. et 426.

4. Propositio iuxta idem, quae magis explicat
et aggrauat procedentem.

Divisio sufficientis aux.^m in efficax, et inefficax nostra sintia ab effectu qui simul ab arbitrio libertatis
pendet, sumenda est, illudq; aux.^m sufficiens, sive maius, sive minus in se sit, efficax dicatur cum
quo liberum arb.^m pro sua libertate convertitur, cum quo tamen nihil illi aux.^m impedit ne
converti: illud vero inefficax dicatur cum quo arb.^m pro eadem libertate non convertitur, ut tamen potue-
sit converti. Hinc 2.^a loco afferimus aux.^m praevenientis, atq; adiuuantis genit., quae lege ordinaria via
terribus conferuntur quod efficacia, aut inefficacia ad conversionem, seu instigatio, int. pendere a libero
wansen, et cooperatione arb.^m nostri cum illis, atq; adeo in libero potestate esse nostra esse, ut illa effica-
cia reddere consitendo, et cooperando cum illis ad alios, quibus ad instigatio disponimur, vel ineffi-
cacia illa reddere continendo consensum aut et eliciendo contrarium diversum. Hanc 2.^a propositionem
habet Molina in Concordia q. 17. art. 15. disp. 30. S. assequam pag. 292.

Censura praecedit 3.^a et 4.^a propositis.

Iste duae proponit 3.^a et 4.^a in eo, quod assertunt nullum dari aux.^m, quod ut venit a Deo sit efficax
affeat suum efficaciam ad conuercendum peccatum in Deum, aut bene operandi, sed solum dici efficax
ab effectu, quia nostrum arb.^m pro sua libertate bene operatur cum illi non sunt erroris, et de felicitate
honestis religij.

Probatur haec censura ex Cor. Ireniacano cap. 4. ubi dicitur, si quis ut a peccato purgatur voluntate nostra
Deum caputare contendit non autem est, ut purgare uelimus, per spiritum sanctum infusorem, et operationem in nobis
fieri conjectur, sensib; spiritui sancto per Salomonem dicente, Praeparabatur uoluntas a domino: et aucto
selubriter predicatori Deus est, qui operatur in nobis et uelle, et pro bona voluntate. Idem habetur cap. 6. si autem

nulum aux^m, pro ut uenit à deo, est efficax, sed ut dicit Molina Deus dat in homini aux^m sufficiens. Homo vero proximata sibi liberu[m] reddit illud efficax, h[oc]enue cum illo operando: sequitur, quod Deus nostram exparet voluntatem, ut purgari uelimus; et nō moueat illa per spiritus s[an]ti infusionem, et operat in purgari uelit. hoc aut[em] est con[u]ncilium Concilij Id quod ageretimne constabat legenti epibola Peccatori ep[iscop]i Gasperi ad Aug^m de reliqui Pelagianis harenis, que habetur inter opera Aug^m 10. 2. ante lib^m de predectione sanet. Proterea probatur ex eadem Conc. can. 6. ubi sic definitur, si quis, aut humiliari, aut obedientia efficac[em] aux^m humanae subiungit grā adiutorium nec, ut obediens, et humiliatus ipius grā donum esse consentit, easistit Acto dicenti, quid habes quod non aucepisti, et grā Dei sum id, quod sum; at uero Molina in 3a. et q^a assertione agere subiecto grā adiutorium obedientiae et humiliatio[n]e humanae dum assinto in q^a assertione, quod aux^m, et adiutorium Dei est efficax, non quia ut procedit à deo, secum afforat efficaciam ad convertendū liberum arb^m in Deum, sed quia ipsum arb^m pro sua libertate obediendo et humiliando se convertit in Deum, et nō aux^m Dei quod tñ erat s[ic] se sufficiens sed didicit efficax, hoc aut[em] est subiungere humiliari, et obedientiae humanae adiutorium Dei, quod est con[u]ncilium Confimat, nam Concilium deficit, quod nō tñ posse, sed et esse actuato[r] obedientes, et humiles et h[oc]enue operari cum aux^m sufficienti, est donum Dei; sed aux^m quo actuato[r] qualiter obedit spiritui s[an]ti uocanti, et convertitur est efficax, si quidem effrater ipsum convertit, q[ua]d in Concilij definitionem datur aliquad grā adiutorium, quod ut uenit à deo, sit efficax ad convertendum hominem in Deum.

Proterea in canonе 20. eiusdem Concilij sic diffinitor, multa fiunt in homine bona, quae ad facit homo nulla uero bona facit homo, quae nō praestet Deus ut faciat homo p[ro]p[ter]e s[ic]m Concilij Deus est qui praestat et facit effrater, fortior, et suauiter quod homo operetur accim bonum, quo in Deum convertertur, et disponit ad grā.

Nec ualeat solutio aduersarios quod Deus h[oc] facere bona opera, quae facit homo, et praesupponit illa quibus ad grā praecepit disponitur, quia confitit illi aux^m supernaturale sufficiens, quos si homo pro iusta libertate bene uatur, statim Deus adiret conferendo illi nouū influxū grā coadiuvantis, nam hoc concidere in errorem Pelagi ut facit ex uerbis illius cum censu 2° protonis inductis. Etiam quod homo bene uatur auxilijs sufficientibus nō prouexit à sola iuncta uoluntate, sed à geniali aux^m grā dei.

Proterea probatur ex Concilio Mid^o sess. 6. de iustificatione cap. 1. ubi sic habetur. Cum d[omi]n[u]s in sanctis litteris convertimini ad me, et ego convertar ad uos libertatis nostre admonemur: cum nos respondemus converte nos domino ad te et convertemur, dei nos grā praesupponi contemur, quibus uerbis docet Concilium quod nō tñ praeuenimus dei grā, ut postimas converti, sed et ut de facies convertamur. Ita illud

verbū conuense nos efficaciam denotat auct̄li dicitur, à quo p̄mator habet, quod convertatur: ergo
regare auct̄li efficax pro ut aenit à Deo, est errorem, et assertare quod ab arb̄. nob̄ habeat efficacia
Dei auct̄li blasphemum ap.

Dorn. 4.º Prosternere probatur nostra Censura ex illo ad Romanos 2.º ideo ex fide ut sī grām firma sit promissio
D. Aug. super quem locum D. Aug. lib. de predestinatione sanctorum cap. 10. v. ii. explicans illud Genesim 17. Promissum
Abrahac à Dño Patrem mulcas gentium constituti te, sic ait, Hoc nō de nostre voluntatis potestate, sed de mea
predestinatione promisit, promisit n. quod ipse facturus es tu, non quod homines: nam eorū faciunt homines
bono, quae pertinent ad colendum Deum, ipse facit, ut illi faciant, quod praecepit, non illi faciunt, ut ipse
faciat, quod promisit aliqui ut Dei promissa implantur non in Dei, sed in homini eius potestate, et quod
à Dño promissum est ab ijs gentibus adderetur Abrahac. Hactenus Aug. iuris doctrina confirmata aene
Czech. 36. f. uerbo illo, quod Dnus dixit per Prophetā, faciam ut in prospectu mēs ambuletis, et iudicia mea vobis
etis, atq; faciatis. Eius contendit D. Aug. in uerbis inductis colligi à sacra scriptura, quod deus auxiliū p̄t
ut aenit à Deo, sit efficax ad faciendum quod homines faciunt, quod Deus praecepit, vel promisit, alias
non erit firma promissio Dei ex ipsa grā, et dono divino, ut dicit Iustus, sed ex libertate humana arte
quod ut dicit Molina, facit quod auxiliū Dei sit efficace, eo quod pro innata libertate auct̄li sufficiens
volens ubi venire pro idem innata libertate cum illo operando.

D. Anselmus 11.03 Prosternere probatur testimonijs sanctorum, qui auct̄te afferant dari auxiliū quod in se sit efficace ad in malam
ad blandū curā. Nam hōis voluntatē, et faciendam quod bene operatur D. Aug. id afferit com. 7. lib. de grā, et lib. arb.
efficac. cap. 20. ubi sic ait, voluntas cuiuscumq; hōis ita est in Dei potestate, ut eam qm̄ uoluerit, et quomodo uoluerit
faciat inclinari, et lib. de correp. et grāt. c. iij. inquit Deus de ijs hōrum voluntatibus, quod uult, facit
et lib. de predest. sanct. c. v. dicit grām efficacem à nullo duro corde separari: et infra docet, quod Deus p̄t
uolentes ex nolentibus, uideat Molina, an ut lapidei cordis, et duri secundo grām, que à Deo ipso ha
beat efficaciam conuertendi hōinem in Deum. nam illam auct̄te sequitur, cum inquit in in 4. amēt. quod
auxiliū Dei mendicat efficaciam à nostro libero arbitrio, et à bono ut illius pro innata sibi liberitate. nos aut̄
conuera affirmamus, quod liberum arbitrio mendicat efficaciam ab auxiliū Dei, max̄ in actibus supernatibus.

D. Anselmus lib. de grā et lib. arb. Dijus confirmat ait n. faciunt quidam superbi, qui tota efficacia
in sola libertate arb. consistere, sunt arbitrii n̄ superbi j. Molina, dum acent in proportionibus quas in
pugnamus, quod liberum arbitrio pro sua libertate reddit efficaciam auxiliū, quod ut aenit à Deo, tñ non suffi
ciet.

D. Thomas id ipsum confirmat aperiūtissimis testimonijs nam p. 2. q. iii. art. 3. ait quod unus efficus grā
ponitur, ut bonus, quod homo uult, efficaciter operetur, p. datur auxiliū grāe efficace, et efficaciter
auxiliū

uens hōem ad operandum actus supernatus, mōa: illas, per quos ad grām dispositur. c. p. l. g. 2. 2. 2.
 S. corp. sic ait, voluntas Dei necessitat: mōib: libris non imponit: quod contingit propter efficaciam
 diuinæ voluntatis, cum n. aliqua causa efficax fuit ad agendum effectus consequitur cām ad tantum
 sī id, quod fit, sed et sī modum facili, vel esendi: cum igr: voluntas Dei sit efficax: nō sūl
 sequitur, quod fieri eo, quod Deus vult fieri; sed quod eo modo fieri, quo eo fieri vult: vult aut
 quadam actiones fieri contingenter, et libere: et ita ab efficiis diuinæ voluntatis habent, et quod tales
 actiones fieri, et quod fieri libere. Hoc D. Thomas Idem docet p. par. q. 23. à p. 2.
 quid donus coni 3^d. et 4^m. assertione Molinæ dici potuit? fabetur n. D. Thomas, quod ab efficacia diuinæ
 voluntatis, habet efficaciam nostrum lib. arb. ut libere suas actiones operetur, nō p. dī aux. Dei efficaciam
 quia nostrum lib. arb. illud facit efficax, ut dicit Molina, sed quia ipsum aux. efficaciter mouet
 librum arb.

D. Cyriell. Diuus et Cyroillus in lib. de adorat. et calu in spicula, et veritate expressis verbis distinguit, et
 concedit duplex Dei aux., aliud sufficiens, et inefficax, aliud vero efficax eo modo, quo seho-
 la Thomistaz illud constituit, et defendit con. Molinam, sic n. ait D. Cyriell, Deus non solum aer-
 bis nos simulat, et adhortationibus menti immittit, ut dinedamus à peccato, sed tantam benignita-
 tem nobis & exhibet uniuersorū Salvator Deus, ut efficaci subsidio adiuvet, sī quod scriptum est:
 Appendi manu desecram neam, et in consilio tuo deducisti me. Nam quoniam hoīs natura non
 ualde genuosa est, nec sat idonea ut malum effugere queat? Duplex Deus concedere beneficium
 persuaderis ad monitionib: ut subsidium munieramus, et fortius illud praedans, quam ut malū pre-
 senz, et violentum procualere posset. Ita uerius Cyroillus, quibus verbis aperire doceat constituendū esse an-
 sufficiens, quod datur homini, ut malum effugere posset, et aux. aliud efficax, quod D. Cyriell appellat
 subsidium Dei fortius quod datur homini, ut efficaciter bene operetur, et malum effugiat, ne aduersus illū
 procualeat, quomodo ergo dicit Molina nullum hanc aux., quod ut aenit à Deo sit efficax.

Orationes cū. Praeterea probat^r ead. censura ex orationibus Ccc.º, quibus à Deo petit, ut misericordiā illi ca-
 edat aux. efficax quo de factis bene operetur, nō patet ex illa oratione cōmuni. Actiones nostras
 quiescamus tñc aspirando praeueni, et adiuuando prosequere, ut caruca nostra operatio à te semper
 incipiat, et per te coepit finiatur. Et ex alia oratione Dominicæ b.º post Octauam Trinitati, De
 us uirtutum, cuius est totum, quod est optimū insere pietoribus nostris amorem tui aoris, et prae-
 sta in nobis Religionis augmentum, ut quae sunt bona nutrias. Item et in oratione Dominicæ 22^a
 Petri Ccc.º Deus refugium nostrum, et uirtus dobro sis Ccc.º tuę praeibus, auctor ipse pietatis,
 et pietatis, ut quod fidelior petimus efficaciter consuenerit. Ex quibus verbis desumitur ang. si bona
 uenita à Deo procedunt, si Dei est totum, quod est optimum, ut canit Ccc.º, p. aux. efficax, quod

de factis liberum arbitrii bene operatur. Dei est, et a deo procedit. Confirmatur si homo pro innata si-
bi libertate facit efficax auxilium, quod in se tamen erat sufficiens, quid petit a deo, quod per illum efficac-
ius. Aug. lib. de uiris efficax? hoc arg. triumphat D. Aug. lib. de bono perseveracione cap. 7 aduersus illas, qui asserta
boni perseveracionis bonum usum liberis arbitrii, vel actuali operationem bonam iustus ab innata protegere libertate, ut di-
cit Molina, sic et ait Aug. postea in hae se non agnosca disputationes expectat Cet. De attendendo
operationes suas orat, ut increduli credant, Deus ergo convertit eos ad fidem, orat ut credentes perseverent
Deus ergo donat perseverationem usq. in finem. Hoc Aug., si ergo sicut Molinam non est ipsius deo donum
bonus usus liberis arbitrii, et efficacia, quam habeo operando, sed in procedit ab eadem arbitrio pro innata libe-
tate superflue illud Cet. present a deo, ut misericorditer ealem bonum usum consideret, quod ei anno-
re nullus audebit.

Benigne probatur nam ut docet D. Paulus, non sumus sufficientes cogitare aliquid a nobis, quasi ex no-
bis, sed sufficientia nostra ex deo est, ergo a posteriori efficacia, quam habet liberum arbitrium in actu-
ali operatione max. in operatione supernati, per quam disponitur ad gloriam ex deo est; at id quod
perfectissimum est in operationibus supernatis exhibetur lib. arbitrio pro innata libertate, et non pro pe-
niali deo dono, quod est Pelagianum.

S. Propositio Molinoe.

Circa scientiam dei medianam inter scientiam naturalem, et scientiam liberam, quam idem Molina fate-
tur se adiuvenisse ad concordandam libertatem nostri arbitrii cum divina praescientia, et praedeterminata
nulla coacervat creatura digna.

Dicit f. triumphum triplex scientiam aportet distinguamus in deo, nisi penitulose, in concilianda li-
berate arbitrij nostri, et contingentiis rebus cum divina praescientia alluviani velim, unde mense
naturali, aliena mense liberam, quo deus post liberum actum suae voluntatis absq. hypothesi, et condic-
ione aliqua cognovit absolute, et determinati ex complexionibus omnibus contingentibus, quae nam se ipso
eventu futura, quae non item; Tertiam medianam scientiam, quo altissima, et inservabili complexione
ne cuiuslibet liberis arbitrii in sua eventua intuitus est, quid pro sua innata libertate si in hoc, vel in illo,
vel in infinitis rebus ordinibus collocaverit, acturum esset, cum tamen posset, si uellet facere si ipsa
apponunt: ita Molina in Concordia quest. iq. art. 13. disp. 10. S. triplicem scientiam pag. 329.

Dicit r. Illam scientiam dei nulla ratione dicendam esse liberam, cum quia antecedit omnem lib.
actum voluntatis divinam, cum et quia in tota deo non fuit sicut unam scientiam aliud, quam
se ipsa scirent, neg. et in ea uera licenda est naturalis, quasi ita innata sit deo ut non potuerint si-
ze apponunt eius, quod per eam cognovit, si nonz liberum arbitrium creatu acturum esset apponit, ut cum

ca pot id ipsum sciuisse per eandem scientiam, non aut quod se ipsa sit.

718 382

Dicit 3° quare non est magis innatum Deo scire per eandem scientiam hanc partem contradictionis arbitrio creatus pendentem, quam oppositam.

Dicit 4° illam scientiam Dei medium partim habere conditionem scientiae nativitatis, quia posse non aeternum liberum voluntatis diuinorum, neque in potestate Dei fuit aliud vice, partim habere conditionem scientiae liberae, quia quod sit unius potius eautis, quam alterius; habet ex eo, quod liberum arbitrii ex hypothesis, quod creaturum, in uno, aut altero ordine aeterni est potius facturum unius, quam aliud cum unius indifference possit facere. Omnia hoc habet Molina, ubi supra s. 1. nimirum.

Censura dicti primi.

**LIBRERIA
UNIVERSITATIS
GRANADA**

Primum dicimus non esse magna arrogatio, et iniuria Doctori Celi. et Sanctora, et omnium fere Scholasticorum. Nam auctor Molina sibi attribuit aeternam, et legitimam viam conciliandi libertatem arbitrii nostri cum divina praedestinatione, et praedestinatione. Et audet dicere quae illum rursum humori concordia in dicitur. Nam perfecti fuisse in Celi. a doctoribus explicata, etiam in nos allegato libello q. 28. ar. q. v. s. 2. q. 3. memb. ult. s. credens Aug. fol. 407. dicit Molina ex sententia Aug. circa praedestinationem fuisse turbatos multos viros Doctos, ex Massiliensibus et s. nos pro nostra pag. 409. subdit haec verba quae ita doctrina circa concordiam liberi arbitrij, et praedestinationis, quam in uarijs locis tradidimus si data explanaretur semper fuisse force nec Pelagianis hereticis fuisse exorta, nec luthorini tam impudenter arbitrii nostri libertatem ausi fuisse negare, nec ex Aug. opinione concordationibus cum Pelagianis tot fideles fuisse turbati, et relictive Pelagianorum in Gallia fuisse extirpate. Haecenas Molina cependant amore Dei Census filii, et inducent in eum digni expectauerit per ut secula Doctorem Molinam, ut hanc concordiam exinde explicaret, quasi per usurpationem sacrae f. s. t. Censuha, et autores antiquos, et potissimum per D. Aug. et D. Thomam quam concordiam Deus sufficienter sine non explicarent ab ea nova illa scientia media a Molina, et a suis discipulis, quod considerare non blasphemum, et posse defectu in divino prouidentia in re ad bonum Celi. et doctrinae catholicae adeo necesse. Asserere autem sunt auctio Molina, quod ex opinione Aug. concordationibus eius in Pelagianis fuisse in Gallia multi viri docti turbati, et quod propter eandem Aug. doctrinam seligimus Pelagianos hereticos in Gallia non fuisse haec usq. extirpata magna iniuriam infert. Doctori Celi. et licet blasphemum: haecenam ne omnes s. t. omnes Celi. doctores, omnes Theologi, qui sine illa scientia media explicauerunt liberi arbitrij nostri concordiam cum divina praedestinatione, et praedestinatione fuerint in hac parte allucinati malo nacioni iure in defensionem D. Aug. et D. Thomae, et aliorum suorum

quos d. Molina ita insueverat tractare posset dum de eodem Molina quod est attacitatus in negatione
huius mysterij, et nouam illius concordiam causam fuisse non modice turbationis in tota fere Hispania, et
Portugalio et atram non macora in commoda afferat in euc.

Quod si Pelagiani, et Lutherani quicquidem si illis latus fuisset et explicatus nouus modus concordiae tra-
dictus a Molina force esset, quia modus ille, et Pelagianus facere, ut et Lutheranus ut, Pelagianis quidem qui
eius nimis tribuit libero arb.^m pro innata sibi libertate, Lutheranus vero, quia tam lib.^m arb.^m concordit
statuere illud destruit. Etiam liberum arb.^m quod omnipotentiae diuinae, et efficacis illius motioni non
est sacerdotium liberum arb.^m creatum ad est

Pelag. & luth. Proterea quod Lutheranis faciat, et Pelagianis nouus modus concordiae Molinæ ex eo colligatur, nam
ad via errant.

Pelagius, et Lutherus eadem via; et eadem discussa in contrarios errores abierunt utrumque hanc conse-
quentiam evidenter esse arbitriatur, Deus preferuit humanos actus, et predestinavit quosdam voluntate
effici et absoluere, ergo non remaneat libertas in attributis humanis, Sed Pelagius ut salvet libertatem
arbitrij negat predestinationem, et efficaciam auxiliij diuini, Lutherus autem concedendo predestinationem
negat libertatem arbitrij. Molina vero, ut saluet libertatem negat predestinationem absolutam rei, ut pote-
bit in propositione 7^a, et non habet efficaciam auxiliij diuini. Nos autem, et libertatem arbitrij defendimus
et efficaciam auxiliij dicimus, et absolutam predestinationem cum illa salutem contendimus.

Censura secundi, et tertii dicti.

Dictu 2^a eiusdem assertio quinta manifestam in se repugnantiam inuoluit cum doctrina eudem Mo-
linæ, nam p. avint scientiam Dei modicam nulla ratione decendam esse libera, et postea in eadem pagina
subdit illam rationem partim habere conditionem scientie naturalis, et partim habere conditionem scientie
liberæ, quae duo sebi invicem contradicunt, nam si nulla ratione illa scientia est libera, p. non est per-
sona naturalis, et partim libera, sed est mera naturalis, nam scientia quae partim est libera aliquo ra-
tione habet deum librum

Proterea id quod assert Dicitur 2^a dictum, quod iste in potestate Dei non potest scire personam scientiam
alium quam ipsa sciunt. Pugnat et cum doctrina eiusdem Molinæ in dicto 4^a ubi docet esse in
potestate liberi arb.^m nostri alium facere, etiam si in potestate liberi arb.^m nostri est aliud facere, ri-
mut severa est, ergo in potestate Dei fuit aliud sciere.

Proterea id quod assertur in dictum anguitur, nam si illa scientia Dei media libero certitudinem
ex eo quod liberum arb.^m horis positum in tali, vel tali ordine seruum esset potius factum hoc, quem
illud sequetur, quod scientia Dei haberet certitudinem ab aliquo causa extrinseca non aut à
primario, et per se obiecto eiusdem scientie, quod est ipsa essentia, divina, quod in essere est blas-

phemoid

phenum, nam tunc mendicaret Deus certitudinem ab illo obiecto, quam à se ipso, ut per hoc manet etiam impugnatum tertium dictum.

Præterea impugnatur, non sequentur ex 2° dicto, quod scientia Dei esset confusa, et indeterminata veliam partem contradictionis, hoc autem esse posse in scientia Dei magnam imperfectionem, immo posse est cum ratione scientiae, quae est de ijs quae non contingunt sicut se habere ergo.

Censura quarti dicti.

Quarecum dictum non erit temeritatem, et audiit modus ad errorem, etenim assignat pro causa certitudinis scientiae Dei aliquid verum, sicut unum actualiter liberi arbitrij posse in cali, vel cali ordine rerum.

Præterea non erit, et subtrahit à divina prædicta, et voluntate aliquam actionem creatam, nam ponit liberas hanc voluntatem operacionem in cali ordine rerum, a quo intelligatur de ceterum aliqd voluntatis divinae circa talis operationem; quod tamen est erroneum, cum voluntas divina sit omnium causa, quae extra Deum sunt bona, ut dolet D. Thom. p. 2. q. 9. et ibi Theolog. p. 2. q. 9. Molina confiteri, quod ut talis actio bona fieret in cali ordine rerum debuit procedere de ceteri divina voluntatis, ut fieret.

Præterea scire est, nem per eam cognoscere, sed divinae scientiae non potest attribui sine blasphemia, quod quia cognoscat aliquam tam extra se cognoscit effectum eius.

6. a Propositio Molinæ.

Cinco sententiam Dei cum causis secundis multa docet Molina nota, et censura digna, quae non certa Philosophia, sed et Theologiae repugnat.

Dicit p. Deos suo auxiliis, et consensus generali non influit in causas 2° mouendo illas ad suas operationes, sed influeret tanquam in suas operationes immediate, et in effectus causas secundas, additum est non saluari libenter nostri arbitrij, sed dari causam multis erroribus. Ita dicit Molina in Concordia q. ix. art. 13. diff. 2b. s. dicendum istud est ubi sic dicit, quod si, ut consensus dei generalis ad ut influxus Dei in tam 2° quam illa prius ab eo nota agat, et producat suum effectum, sed si influxus immediate cum ea in illius actionem, et effectum. tandem positionem refutat diff. 27.

Dicit 2° Deum, et tam 2° respectu effectus se habere at eas partiales non secutus atque ut duobus transiret ratione, ita docet ubi supra diff. 2b. circa finem.

Dicit 3° quod illud auxilium generale, et consensus universalis Dei est mere natura, et censura rationis super omnia effectuum naturalium, et supernaturalium bonorum et malorum, ita ut alter ex cuius illi

us conuersus non habeat, quod sit magis aversus filii, aut actus charitatis, quod infidelitatis
et odii Dei, aut fornicationis.

Censura primi. Dicti.

^{Celest. Papa} Primum dictum est expresse contra totam Philosophiam, nam per illum excludatur discursus naturae
salis rationis, quo ostenditur esse p. unum motorem, et unam p. eam immotam, omnes alias causas
secundas mouentem. Unde Aristoteles 8. Phys. demonstrat omne quod mouetur ab alio moueri ex hoc
infert esse per unicum ad unum p. unum motorem immobilem omnia mouentem, si autem p. ea non influeret
in causas secundas, negare moueret illas de sua operatione vanus esset discursus Aristot. nec habemus de
monstratum naturalem ad demonstrationem Deum esse ergo.

Proterea nam deesse causa secunda est, quod sub ordinetur primae cause non em in esse, sed in operari
ex enim non tantum effectus prodactus est ens factum, sed etiam ipsum agere cause est aliud ens
in rebus natura, p. utrumque dependet a p. ene a p. causa, ergo p. causa influit, et in effectu
et in ipsam causalitatem causae.

^{Celest. Papa} Est et p. dictum non expressam definitionem Coelestini Papoe primi huius regis, qui in Epistola ad
Egos Gallie s. sic aut ita Deus operatur in cordibus hominum, atq. in ipsius liberum arb. ut san-
cta cogitatio pium concilium, omnesq; bonus motus voluntatis ex Deo sit. Quibus uobis daret Pontifex
Deum non tantum influere in effectum voluntatis, sed et in ipsius liberum arb., ut p. i.e. quasi re-
pondens argumentum eoz, qui proterue arbitratur tolli arb. libertatem si ponatur influxus
efficacia Dei in ipsius lib. arb., stabilitatem Pontificis, quo utiq; auxilium, et munere Dei non auferatur
liberum arb., sed liberatur, ut fiat de cunctis lucidum, de prauo certum, de longido sacrum
de improviso prouidum. Quid clarius contra Molinam.

Proterea nam sequeretur ex Primo libro P. Molinac, quod quando homo prodatur actu contritionis
quo ultimata deponit ad genitum operatur suam salutem non metas a Deo consequens est ea expressam
definitionem Concilij Tridentini sess. 8. can. 4. de Justificat, ubi sic habetur. Si quis dicent libera' homi'
arb. a Deo motum, et excitatum nihil cooperari Deo existant: et Anathema sit sequela probat, nam
hoc contra sensus eiusdem p. dictum Molinac, Deus influit in effectum causae, et non in eam ergo qd homo subiicit iste
sit. Atque de fiscatur, sicut Paulus producendo actum contritionis Deus influit in illum auctum, et non in liberum arb.
^{Padilla Papist} Ceteracione autem illud mouendo.

^{Iuss.} Proterea idem Concilij Tridentinum sess. 14. c. 4. affirmat, quod abiitio, et timor inferni non solum sive
actus boni, sed et esse donum Dei, et Spiritus sancti impulsus non cum quendam inhabitantij, sed move-
rit, quo penitentia adiutoria uiam ibi ad iustitiam parat p. in Concilij Iesu Christi mouet liberum arb., et
influe-

influit in illud sanguinem tam et non tantum in effectum ut dicit Molina. Denique probatur omnibus argumentis quibus in censura teologica et quaeque pragmatis ostendimus eorum esse regari effundit animalia divini motus aduenientem ad actus bonos.

Cox his omnibus constat derum est, quod modo impugnamus non enim esse ad Philosophiam, sed et ex illo inferri aliquos errores contra fidem.

Censura dicti secundi.

Dicitur etiam magna imperfessionem in concusso primae cause, et derogat perfectioni illicius; nam factum Deum tam partiale est enim concusso cause secunda ab efficacia primae cause, quod sic ostenditur. Si Deus, et liberum arbitrium concurrant ad actum fidei participantium, sicut duo trahentes rati, ergo efficacia, et virtus quam habet liberum arbitrium ad credendum non provenit ex motione primae cause supernatis, quod est errorum, ut supra obscurum est. Legendo tamen probatur. nam duo trahentes rati, ita se habent in ordine ad effectum, quod unus non accipit virtutem motu ab altero, sed ambo simul concurrant aequaliter ad eundem effectum. ergo.

D. Anselm: Protereo, idem etiam dicitur est expresse cor Anselmum lib. de gratia, et lib. arbitrio cap. 3. ubi logos a illis qui conuenientur ad Deum, et bene operantur, ait totum imputandum est gratiae, quia aegre velantis est, quod nunc: neq; currentis quod carrit, sed miscentis dei omnibus n excepto solo Deo dicitur, quia habes, quod non acepisti? Idem dicit Bernardus in tract. de lib. arb. ubi docet D. Bernardus nihil operari lib. arb. quod ad salutem pertinet, quod non sit patissime tribuendum Deo. D. Aug: Denique D. Aug: in Exhortatione cap. 32: inquit, ideo Actum dicere non esse velantis ut eorum Deo deetur, ut humani loci Aug: clarissime enim nobis faciet.

Censura tertij Dicti.

Testium dictum est errorem in fide, et probatur, nam si ex ui concusso Dei ad habeat actus liberum arbitrii, quod sit fidei supernatis magis, et infidelitatis, prout quod sit actus fidei supernatis. Contra Palestini credere Deum trinum, et unum habebit a lib. arb., et non a concusso Dei, quod est errorum, ut patet ex diffinitionibus sequentibus. nam in Contra Palestino cor Pelagia celebratur, cuius neminit consensu Africani Aug: in epist. iob. et in Contra Africano, ubi conuenienter sit Episcopus, et fuit a Pontifice confirmatus, ut refert Propper in responsione ad oī cap. Ecclesiastis, diffinitum est, quod gratia Dei per Jesum Christum D. N. non solum ad conservandam, sed etiam ad faciendam iustitiam nos per actus singulos adunat, ita ut sine illo, nihil vere sancte pietatis habere, cogitare dicere.

et agere ualeamus, ex quibus uerbis desaminat argumentum subsumendo si, sed uidetur uero mysteria
fidei, est cum animo cogitare eadem uicem, ergo ad uicem inclinandum uero est gressus Dei ducimus
et non sufficit naturae iustus cum auxilio gradi naturali, sed concursus, quo Deus concurrit ad actum fidei non
est eiusdem animi cum concursu illo, quo ad actus mere naturales concurrit ut dicit Molina. Confirmatur
D. Aug. ex D. Aug. lib. de predicatione 15.3, ubi ait errorem esse dicere, quod credore cuiuslibet predicatoris est nobis
ex nobis, ergo est ex ipsius, et supernati auxilio Dei

Cone. trax. Proverba probatur ex Cone. Bravianus can. 6. et 7. ubi hereticum esse decernitur, si quis affirmavit
nianus posse per naturae uigorem aliquid uerere, aut cogitare, quod pertinet ad salutem iustae occurrens, aut
predicatoris cuiuslibet consentire, nisi per illuminationem Spiritus sancti: ergo errat Molina assertus esse quae
piam uerere per uices naturae Cuang. predicatoris, cum solo auxilio generali, quod est ordinis naturalis
provenientia. Proverba probatur ex Innocentio in Epist. ad Cone. Cantapirense, quae habetur apud Aug. Epist. 33.
Clestinus et ex Loximo Ponifice Max. in Epist. ad omnes Episcopos, quem uerbi Clestini in Epist. ad Gallos
cap. 9. et ex ipso Clestino ibidem cap. 8. qui omnes expesse determinant ad opera humani operis, quae
pertinent ad uitam aeternam, cum uenient auxilio coelesti, quod sancti quotidie implorent. ergo doctrina
Molinae est errorea.

Cone. trax. Id ipsum confirmatur ex Cone. Tridentino sess. 6. de insufflatione can. 3. ubi habetur. Si quis dixerit si
ne proveniente spiritu sancti inspiratione, ab eius dictorio hominem uerere posse sit at oportet. An
tem uero, cum qua distinctione saluari non potest dictum, quod impugnamus
Denique probatur, nam asservari, quod concursus Dei gratus, quo Deus concurrit cum homine ad actum
fidei est eiusdem animi, et mere naturalis res ipsa omnia accutum, tam bonorum quam malorum est uirium
litter dolere, quod Deus quantum est ex se non magis concurrit ad actum ueritatem charitatis,
quam ad actum peccati, quod est erroreum.

Septima Propositione Molinoe.

Circa. uerberium predestinationis multa et dicit Molina, noua falso, et errorea. P. dicit, his
uag confutari, ut ad rem addamas (salua uerentia, quae D. Thomae Debetur magna) non minor
si somnior Scholasticorum sententia proserbitur eo modo intellecta, quae uerba D. Thomae hoc loco sonore
uidetur a malis ducanis indignas diuina bonitate et clementia iudicetur. ita Molina in con
cordia pag. 23. a. q. et s. Disput. i. memb. 6. s. his ita confutari pag. 43. et infra multa uerba
contumelioso in mittit S. Aug., et D. Tho. circa predestinationem profert.

Dicitur 2. quod predestinationis cuiuscunq; adulteri in particulari ratio sumitur ex bono usi
beni arbitrii eius proposito, et ab eo fuit defendens talis predestinationis ita ut ex uoluntate eius
pendeat

pendeat, quod habeat rationem predestinationis, et sicutius hoc nomen, vel utineat solam rationem prouidentiae, quo Deus prouidet illi homini, de modis sufficientibus ad salutem. Nam ex eo quod dolens voluit cooperari illis modis habuit illa prouidentia rationem predestinationis, et atque ad ha-
bere nisi rationem prouidentiae. Unde infert, quod ratio predestinationis videntur ex voluntate
dolenti voluntatis cooperari illis auxilijs, sed ita, hoc regari non posse salua fide, et extendit ad Augustinus
hanc doctrinam, quos dicit selectos fuisse in domini prouidentia, unde infert, quod in eoz proudesti-
natione necesse presupponitur prouidentia boni usus liberi arbitrii. Hoc docet Molina in con-
cordia q. 23. ar. 4. a. 1. Disput. 1. memb. 9. conclus. 8. pag. 467. et in S. possumus confirmare
pag. 469.

Dicit 3. quod nullius hoius predestinationis est certa, et infallibilis ex vi modis, et auxilij, qua
Dei voluntas tribuit predestinationis ut pervenirent ad Beatiitudinem, sed solum ex illa scientia
media, qua Deus prouidit bonum usum liberi arbitrii futurum. Ita docet in Concordia q. 23. a. 4.
conclus. 2. pag. 455. et idem docet conclus. 9. et conclus. ultima memb. 9. de predestinatione parvolorum.

Dicit 4. Deum neminem prouediri natus absoluto, et efficii voluntate, nec ex istis, aut Beata Virgi-
nem, vel alios conformatos in eis sed sub conditione quodam mutabili boni usus liberi arbitrii pro-
vici a Deo, quia ut Deus prouidit illos bene usuros Clericos arb. 1. et auxilijs sufficientibus, in
tamen potuerunt non uti bene illis, ita docet in Concordia Disput. 1. ultato memb. 3. et memb. 9.
S. illud etiam ex dictis et p. p. q. 23. ar. 1. memb. 9. et eandem doctrinam extendit ad predesti-
nationem parvolorum in concordia memb. 9. ultato conclus. 8. et 9. pag. 467. et 475.

Dicit 5. quod splendor iustitiae non est causa praeipua permissionis penitentiarum, ita docet q. p.
q. 23. ar. 3.

Dicit ult. odo causas, et modos, qui diuina prouidentia constitutas est, nulla divino
necessitate consequentes, aut consequentes affect lib. arb. 1. ita docet in concord. q. 22. a. 1.
Disput. 2. S. Alterum est, et in S. quando. infert statim quod non omnisordo diuinae prou-
identiae est uirtus immobilia, et indissolubilis quod effectus executionem.

Censura.

Omnia fisi, quae in hac 7. proposicione docet Molina, manent ex parte impugnata ex dictis
in censura tertio, et quartae, et quinto prop. illius, sed ut singula eius dicta debita censa-
ra notemur sit p. conclusio vera p. dictum illius. Audacter, presumptuose sales, et iniuriosa
concl. Aug. et S. Thomam logiuntur Molina in illo dicto, et con. dominem Theologos, intiam circa prode-

rationem, dum seors, et prudens illam rexit, assertus cum illa ad recte salvare arbitrij nostri libertatis
probatur hanc censura, nam sentia d. Iohannes Augustini, et d. Thomae circa predicationem fuit approbata a Dabib
sum^{is}. Pontificibus, ita à Celestio, et à Coelestino.

Iam viam aliquip plures Summi Pontifices approbaverunt universitatibus omnia quae docet d. Thom. nam Joannes
Pius multos annos 22^m in bulla canonizationis s. Thom. data in Avinione 10. Julij 1323 anno 7. sui Pontificatus inquit, quod
Summi Pontifices d. Thom. humeris, et sapienter omnem suam doctrinam quocunq; insipi, et locutus cum singulo fidei confirmatione
approbat^{ur} omnes. Ita d. Thom. vita, et in quoddam sermone de laudibus d. Thomae, quem idem Pontifex in sacro palatio predicauit, cuius
initium est scilicet quoniam dominus sanctum suum misericordiavit inquit, quod post agitos, et primos eum doctores
d. Ioh. super omnes alios fecerunt. Dei sua doctrina defendit et ut refert Joannes Lector Cancellerius Parisiensis
tom. i. tract. 39. littera A. idem sum^{is}. Pontifex qui d. Thomam Catholago sanctorum asserit, dixit in pleno Co
ncilium Conciliorum quod et h. s. Thom. nullus negat in vita, negat in morte miraculis clarivit, quod arcubulus da
vinci illius erat prodigium quoddam et miraculū magne praeservans ultimonum sanctitatis eius.

Iam Innocentius P. in quoddam sermone de laudibus d. Thomae, qui incipit et ecce p[ro]lego Salomon sic
approbat ora, singulo, quae d. Thomas scripsit, et docuit, et omnes contulerunt, ut illius doctrinā sequantur
et defendant, ait enim hoc verba. Statis doctoris sapientia proeclavis excepta canonica hales proprietas
verborum modum dicendi, ueritatem sententias, ita ut resurgat, qui eam ruerit inueniatur a transire de
morte, et qui eam impugnauerit, semper fureo de ueritate suspectus.

Iam Clemens b^r condon doctrinam approbat in quoddam bulla data in Avinione 5. Februario anno 2. sui P
ontificatus.

Iam Urbanus VI. in bulla ad Archiepum, et Doctorum Tholosanum universitatis edita 30. Augusti 1369. eandem
doctrinam confirmat, et omnes monit ut illam sequantur, quod etiam fecit nouiss. Pius V. in bulla edita Ro
mano 15. Aprilis 1565. temere gl^{or} et audacter, ne diuina erroris audet Molina doctrinam s. Thomae a 100. sum^{is}.
Pontificibus approbatam uera materiam predicationis reiecte, et dannare affirmans illam non salvare
libertatem arbitrij.

Censura secundi dicti

Secunda conclusio, error est contra fidem catholicam assertore id quod in 2° libro avertit, quod est
ratio predicationis in particulari cuiuslibet predicationis, dulci, desumitur ex precioso bono usum libe
ti arbitrij pro innata sibi libertate, et ab illo dependet, ita ut Deus remissionem absoluat, et efficac
iter. certe p[ro]le voluntate predicationem in uitam reservat, sed sub conditione quoddam mutabili boni usus liber
tatis habeat, arbitrij praeviri a Deo. Hoc censura est expresse d. Aug^{usti} qui per assertione Molinae co
de predicit^e 11.3. et Polagianam, quod probat in libro de predicit^e 15. ob ex verbis illis d. Pauli cap. 1. Benedictus
c. 17.

322

et Pr. D. St. Iesu Christi, qui benedixit nos in omni benedictione spirituali in coelestibus in Christo Iesu.
 sicut elegit nos in ipso anno mundi constitutionem ut essamus sancti; et immaculati in conspectu eius in charitate, qui praedestinavit nos in adoptionem filiorum per Iesum Christum in ipso sum propositum voluntatis suae
 verba hys: in laudem glorie gratiae sue. Verba Aug. nisi auctor Glosa ordinaria cap. i. de eph. 10 super aerba
 induita D. Pauli, ut sicut hoc, quomodo n. elegit eos, qui non dum erant, nisi praedestinando. ele-
 git ergo praedestinans nos, et sicut non elegit eo, quod tunc sancti essamus, neque deo, quia sancti
 futuri essamus, sed postea elegit nos ad hoc, ut in tempore gloria essamus sancti per bona opera, non
 enim quia futuri eramus elegit, sed ut essamus sancti, ideo quippe futuri eramus, quia elegit q-
 uia ut amemus se praedestinans, ut tales per gratiam eius essamus, sed Pelagianus uenit uirtutis multas ait praescribat
 Molina. Deus, qui erunt futuri sancti, et in manuatu per liberum voluntatis arbitrum, et ideo eos in sua pre-
 catio quales facturos esse prescivit, elegit; elegit, inquam, antea, erunt praedestinans filios, quos
 facturos esse sanctos prescivit, non fecit, nec se fallit, sed ipse facturos esse praevidit, quem con-
 futans hic Actus dicit, ut essamus sancti. Tertius Glosa ex Aug. nihil aliud profecto auctor Molina
 in 2. dicto, quam quod Pelagianus ille, quem in pnti D. Aug. impugnat, uideatur D. Aug. lib. allega-
 w de praedest. 15.03. c. 17. agnoscere namq; condonante in toto cap. tantum Pelagianam assertione Molinam,
 quam insugnamus.

Proterea probatur eadem censura ex verbis illi Acti ad Rom. q. cum n. non dum nati fuissent, aut alii
 quid boni egissent, aut mali, ut sum electionem propositum Dei maneret, non ex operibus, sed ex auctoritate
 dictam est, quia maior serviet minori, sicut scriptum est Jacob dilexit, Etiam autem odio habui, abi-
 expendendum est illud verbum Acti, ut sum electionem propositum Dei maneret, id est ut firmum
 esset ex ipsa Dei electione, et non ex ipsa praeuentia boni usus liberi arbitrij, si n. praedestinatio
 tantum esset certa ex bono usus liberi arbitrij praeuiso non esset certa sum electionem Dei, et sum
 propositum confundi aveat efficacia, quibus praedestinati salvantur, sed praeuidens Actus fa-
 tuos esse homines superbos, qui ratione difference miser Jacob, et Etiam non solum ex uolente
 sed aliunde inquietanti essent, subdit. quid ergo dicimus numquid est iniquitas auctu Dei ab
 Molinam auctor. Cui profecto replicam Molinam assertens in Concordia q. 20. a. 4. et 5. Disput. i. memb. b. s. his itaq;
 solvit. o. D. Pauli conformat, quod sentio D. Thomae, et Aug. circa praedestinationem facit Deum crudellem, et iniquum
 Deo quid respondet Actus? numquid configit ad scientiam illam medianam boni, vel mali usus liberi
 arbitrii praeuishi? non sane. Sed inquit, absit Moliti n. dicit, miserebor, cui misericordia sum, et mis-
 ericordiam praestabo, cui miserebor, igit non uolentes, neq; carneres, sed misericordis est Dei. Cui Actus
 solutionem superba interrogations do solam diuinam misericordiam adducit, et non ad uolentem, nec

currentem, nam et si homines per lib.^m arb.^m uelint, et currant, tñ Deus est, qui per suam misericordiam eos facit efficiunt, et libere uelle, et currere, ut in 3. et 4. auctoritate Molinæ ostensum est: de nique Actus in eodem cap. aliam replicam blasphematuram de hoc genere prædestinationis confundit aut n. dñs ieg. mihi, quid dñ huc queritur, hoc est quare Deus de nobis conqueritur cum puniam si ipse nos induxit non hunc aux^a efficacia sine quibus non bat operari nos uoce, voluntati n. ius quis resistet. Eue aliud arg^m defensio Molinæ, et respondit Actus o homo tu quis es, qui respondes Deo? an tu habeo potestem filius ex eadem massa factum aliud quidem uas in honorem, aliud uero in contemptum? profecti Actus non tam statim respondent, si uero esset doctrina Molinæ, facile n. paucorum corda inuincitum respondendo, quod differentia inter uas honoris et contemptus tota deu-
tatur ad bonum, vel malum unum liberi arbitrij prœuicti, sed nihil tale respondet Actus, sed se-
quit ad gen^m, et antiquam radicem differentiam prædestinationis à non prædestinatis, quia uidelicet
Deus uoluit pro sua misericordia istum elegere, alium celiq[ue].

3^a Concluimus enim est errore quod assertio Molina in eodem libro 2°. Angelos uite fuisse uicti
omnes prouidentiae, ut per liberum arb.^m talis prouidentia ratione prædestinationis haberent pro-
batur hoc censura omnibus argumentis, quibus impugnata est supra 2° propositionis Molinæ.
Proferemus, nam aliis Angelis, qui salvi facti sunt non tribuisset Deus speciale donu[m] perseverantiae, nec
perseverarent ex illo dono speciali, sed ex inuata libertate arbitrij benevolentis auxilijs sufficien-
tibus sibi donatis à divina prouidentia, hoc autem auctore est errore, ut ostensum est in impugna-
tione primæ, et 2° assertioris Molinæ, g.^o

4^a Concluimus et est error afferere quod Molina assert parvulos uite, qui per alienam voluntatem, et
operationem baptizantur, et statim moriantur, et salvantur; ideo fuisse prædestinationis, quia salvi
operatio aliena præmissa fuit à Deo. Prodatur, ille parvulus baptizatur, et salvatur ex meritis agi
ergo illa baptizatio fuit effectus prædestinationis parvuli, pacet consequentia, quia nō soli prædicti
ex meritis sibi, quod si parvulus baptizetur salvabitur, sed et quod baptizetur alter, sed quicquid
latur prædestinatis ex meritis sibi, ut medium recess.^m ad solu[m] est effectus prædestinationis. ergo
Confirmatur, nam prædestinationis est preparatio donorum grise in p[re]atti seculo, et plorante in futuro, ergo
est effectus ex divina prædestinatione infallibiliter absconctus quod puer ex agi baptizetur in casa pati-
tis, non ergo illum Deus prædestinavit, quia præmissa operatione aliena esse baptizandum, sed potius
ē conuerso, ideo operationi alieno parvulus ille baptizatus est, quia à Deo erat prædestinatus
Denique probatur ex illo Nam^m ioh. 3. quos prædestinavit hos, et vocauit, et quos vocauit, hos in-
scriptio ei[us] uocatio, et inscriptione sonunt. inter effectus prædestinationis.

quinta conclusio id, quod agens Molina in 3° dico, quod ^{ut} non nullus homini predestinationis causa est infallibilis ex vi mediorum, que a Deo prouiduntur et preparata predestinari us faciuntur sed in exigua illa media, qua deus prouidit bonum suum liberis arbitrii predestinationis futurum, est errorem, et evenire fundo mentis predestinationis, Hoc autem censura factus pater ex dico impugnat tertias et quartas assertiones, Molinae vinguatuor coniugioribus quibus praesertim sententia sunt impugnata.

Practicabatur nam ^{sic} 3° dicitur tollerare officia ab aliis, super alibus prout venient a Deo, etenim p. Molinae predestinationis non certa ex vi mediorum, exaudiens deum sed ut supra ostenguntur in censura 3°. et 4°. propositio nro Molinae, error est negare auxilium efficaciter a deo.

Proxima, excusa contingenti non defunditur infallibiliter, alius enim eventus ex quo predestinationis salutis non est infallibile ex vi boni usq; liberis arbitrii prouisio a deo nam tam bonorum usq; est contingens, non posse esse, et non esse est infallibilis ex vi mediorum exaudiens deum sive ex vi deo etiam si sententia istum predestinari ad finem contumum.

Conclusio, etiam est errorem id quod offert Molina in 4° dico deum non minorem praesertim magis obsecrare, et efficaciter voluntate nec et Apostolus aut Beata Virgine sub conditione quadam boni usq; liberis arbitrii, Hoc censuratur ex vi censura dicti precedentis ut dicit expresso consilio ipsi ad Cor. p. ut loquens desipit ita loquitur apostoli, ita, elegit nos deus, ut effemine sancti de quo supra dicimus in 2° conclusione.

Practicabatur ex illo d. p. misericordiam consequitur sum, infidelis effemintum madet in straguanum can. 25. quod nondicit misericordiam consequitur sum, quia eram, sed ut esset. —

Conclusio dicere quod splendor iustitiae divinae non est causa proxima permissionis peccati reprehensionis peccatorum, vel eorum qui damnanda sunt est manifestus error contra expensa loca sacra scripturae.

Probatur haec censura nem d. Paulus ad Rom. 9. hanc causam offigit factus potest memor reprobationis sui. n. aut quod si Deus volens ostendere iram, et nostam facere potentiam suam sustinuit in multo frequentia rogare, apto in intentum, rospenderet dicitur, noua fuc in rogacione levissima que preparauit in gloriam fratres. ubi d. Paulus causa in permissione peccati esse dicit manifestatio rem, et iustitia dei fuc causa potissimum predestinationis electorum est manifestatio misericordia sua.

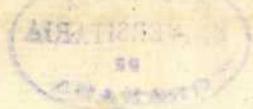
exodij. Hoc ipsum conferat idem Ap[osto]l[u]s eadem cap. ad Iudaeos illud dictum exodi. q. contra Pharaonem
quia in hoc tempore exitauit te auctoritas mea in te interdictum meum, ut annuncietur nomen meum
in omni terra, quia uox misericordie, et quem oculi induravit, expendatur illud verbum
in hoc tempore exitauit te auctoritas mea in te interdictum meum, ut annuncietur nomen meum
Pharaonis intelligitur, quam permisum fuisse dico Ap[osto]lu[m], deinde in aliis ad ipsius finem
offenderet virutatem suam in punitione Pharaonis.

Præterea probatur ex isto proposito. ib. vniuersitate propter semetipsum operatus est dominus impium
quod ad diem malum. i. hominem, qui futurus erat impius apparet deus creavit, et permisit impio
fieri eius, ut in die iudicij dei iustitia elucideat. in punitione illius, qui explicans humiliorum gloria
liberari, Rodolphus Haimon, et multi alii hoc etiam docet. d. Aug. lib. 11. de finit. dei cap. 28.

Ita conclusio, dicere quod ordo causarum et modiorum, qui diuina providentia constituta est praedicti
notis nullam secum afferre necessitatem consequentiam aut vero quod ordo diuine providentiae non
sit certus, immobilis, est infallibilis, est errorneum. Hoc conclusio est contra sextu[m] dictum Matheri et probatur
ex illa secundu[m] oratione. Deus cuius providentia in suis d[omi]n[is] non fallitur, q[uod] ordo diuine providentiae est certus, q[uod]
Diuina providentia hec consequentia est bona. Deus providit hoc, vel ipso sicut hoc evenerit, q[uod] horum
q[uod] diuina providentia afferit secum necessitatem consequentiam quamvis in effectu contingens, est liberum
consequens sit, in factis, est liberum

Præterea probatur ex illo sapient. 3. attingit a fine usque ad finem fortis, et disponit omnia suauiter, ex
quibus verbis degunimus arguimus. Deus omnia attingit fortis et suauiter voluntate sua, quia omnia quecum
que volunt facit incedit, et in terra, ut dicit psalmista, q[uod] hec consequentia est infallibilis, deus ordi
nat certos causas, et media volens aliquem effectum fieri efficaciter, ut rig. quod petrus convertatur.
q[uod] effectus ille erit, q[uod] habet necessitatem consequentiam quamvis consequens sit liberum.

Præterea probatur conclusio ex cap. vñj. 23. q. 4. ubi docet d. Aug. quod futura ex libertate arbit
rii ad instatum diuinum relata necessitate fuerint, ut sunt subdipositæ diuinae notiones per se vero
considerata absolute naturæ suæ libertatem, non defuerint. Quibus verbis aperte docet diuinam
præscientiam, et dispositionem inferre necessitatem consequentiam inactibus humanis queruntur in
d. Angel confidat sicut liberum. Idem docet d[omi]n[u]s Angelus ex p[ro]p[ri]etate de concordia predestinationis et

LIBRARIUS

liber

liberis arbitriis, et non nobis docet hanc consequentiam esse bona. Deus precepit Deum beatum
libere peccare peccauit, quia attingit perfectam deum et quod peccatum erat peccatum, ex quod erat pecca-
tum liberum, tenuit ergo angelus salutem neceffari ^{conseq} ^{et} ⁱⁿ. cum libertate consequitur condonatio
nam. D. Thom. p. 1. 2. q. 2. art. 4. ad 3. vbi ait, quod si deus moreat voluntatem ad aliquid, impo-
ibile est hunc posse, quod voluntas ad illud non movatur, non hoc est impossibile. Hinc haber-
et utrum illa eis distinctio. Theologorum de necessitate in sensu compagno s. v. qd. admittit ibi dho
et prima parte. q. 23. art. 6. ad. 2.

B) propositio Motus

Non videtur necesse conudere omnes effectus fortuitos diuina prouidentia effientes. hinc potest
necesse non esse conudere mortem illius a propter ipsius intentionem summatam voluntate suffocatus est esse
inseriam ac voluntam a deo, sed permittam dum raxat, ita docet Molina in concord. q. 22 art. 3. circul. ffectu.
pag. 375. et in art. 4 seq. 9. hinc pater etiam folio 3. 8. docet inter factores, quibus aliqui inserunt preter
ipsorum opem a pragmatoribus interficiuntur, suffocationes aliorum influmenibus et hys similibus effec-
tus non esse a prouidentia diuina intentos, neque ut a cunctis deum nexum causarum ex
gibis proficiuntur proparasse.

1. Enjura.

Regum. Hoc offensio est enonea contra legem loco sacrae scripture. Et probatur. ex illo 3. Regum capitulo primo
cap. 12. vbi dicitur vir autem quidam retendit arcum in incertum sagitram diriger, usq; periret Regem Iherusalem
inter pulmonem, et stomachum, et in constat ex ipso contextu eiusdem capituli, quod ille effectus causatus
responsum eius, qui in incertum sagitram direxit, fuit nihil ordinatus a deo, ut puniesetur. Secundum propter
vixit et propter iniuriam auferat a Naboth. iuxta verbum domini, quod locutus fuerat in manu
elie ut ibidem dicitur, et cap. 21. —

Primum probatur ex illo Matt. 10 vbi Christus dominus ait non neduo peccare, alle veneunt vobis ex
illis non cadis sine patre vestro super terram? hoc est sine prouidentia dei reponit Hieron. ergo lo-
cally, et non cadere peccare ^{vel} folium supra terram est non habens effectus causatus ergo.

Prout etiam estimare aliquem effectum quod in genere moris non est male a diuina prouidentia ergo
formacione videtur esse contra illud sapient. 3. Tu prouidentia patet ab ^{intus} cuncta gubernat cuncta
inquit vel excludens si dicatur quod gubernat, cuncta inquit vel habeat prouidentiam omnium in cor non autem
in particulari, contra via id agere est. conuenire cum illis qui dicebant Job 22. Circa cardines colli-
perambulat, nec nostra considerat, et ponere imperfectionem in diuina prouidentia.

9^a propositione Motinae

Primi parentes in statu iniquitatis ad vitanda talia peccata perseverandus in gratia nonqueunt auxilio particulari super addito, sed per quod cum tempus prouerunt a bonis peccato tam venia si quam mortale abstineret, docet hanc propositionem Motina in concord. q. 14 art. 13 disp. 4. et ut constat ex his, que in eadem disputatione docet, meritis illius est. afferere quod Adam in statu innocentie perseverans domum a deo perseveraveret defacto, sive luget ab quo alio novo auxilio sed non defacto non perseverauit quia noluit.

Censura

Hoc assertio praeterquam quod est. expresse contra. D. Thom. q. p. 2. q. 109 art. 10. Et concord. d. Aug. 12. decr. et gr. cap. 22. est triviale infide quod pars definitione concilij Aragoniani lan. 7. vbi sic dicitur Natura humana etiam si nulla integrum in qua est condita permanere nullo modo seipsum creatore suo non adiuvante, servaret, unde cum sine gratia dei salutem non posset custodire, quam accepit, quo modo sine dei gratia potest reparare quod perdidit Haterius Conc. eius verba expresa habentur apud. D. Aug. 12. q. 109. Et circa finem ecce concilium determinat quod supposita iustitia originali, quam Adam accepit indigebat insuper adiutorio gratiae dei ut preservaret defacto frondi gebat novo auxilio gratiae.

Praeterea nam illes sequitur perseverantiam effe reducendam ad innotam libertatem arbitrij hominis expensis gratia, et non ad speciale dei donum, quod est errorem, ut constat ex dictis in Censura 2^a propositione Motinae, sequela probatur nam in ultimam Adam perdonagratiae accepta perseverasset. Tunc tamen sine eo quod daretur ei novum donum, ergo actualiter perseverantia reducitur ad innotam libertatem hominis.

X^a Propositione Motinae

Confessio sacramentalis facta per litteras sacerdoti absentem, et similiter absolutione data per litteras ab ecclesiis sacerdoti absentem, est vere a solito sacramentalis et in aliis casibus licet quies confiteri per litteras; sacerdoti absentem habeo per litteras absolucionem. Hanc doctrinam publice predicauit in loco. Holistica qui iam theologiae societas Iesu nomine Joannes Hieronymus, et illam Petrus Franciscus Suarez et multi defensores Motinae

Censura.

Hoc sententia est noua, remota, et periculosa in practica, scandalosa, et forte errorea, ne hancenec loco dei habuit iniquitatem huiusmodi modis absoluendi per litteras absentem donec patet nonnulli societas illum introducere conati sunt, reclamantes, et contradicentes obitum alij theologorum universitatis Salmanticensis, Complutensis, Aluvani, et Holisticae. inde predicta assertio condemnata fuit abrogata

ribus

389

inquisitoribus Hispaniae et predictus Joannes Hieronimus, qui illam predicauit praeior reprehensu. Alioquin plenissime assertiones predictentibus similes habet Molina in predicta Concordia, sed omnes seu deducantur ad illos, quae in predictis sententias inprugnare.

Observationes ad plenam intelligentiam

Status huius causae.

Primo observandum est, quod defensores Molinae concursum multis modis omnes et singulas eius positiones supra damnata, vel saltem eaz plurimas defendunt, et probabiles reddunt eos defendendo in varijs locis publicis conclusionibus eas docendo in suis lectionibus, ac lenius varios libros imprimendos in quibus tales positiones ab eo expressae defenduntur, quod in magnis predictis cedit antiquae doctrinae Saxonum Patrum, ut in magnam scandalem totius reip. et penitentialem fidei, et nisi per S. D. & R. Clementem octauum perpetuum silentium huius uarijs et peregrinis doctrinis impunatur maiora inmodum in die subveniantur ex illis.

2º Observandum quod Molina, et eius defensores magnam iniuriam irrogant diligulis d. Thomae predicatione etiamque Magno Bagno, et Camel falso testimonium in re gravissima illis imponendo dum publicaret conuictus Magistros sentire cum luthero, et Calvino, quod sit auxiliu dei, ita efficaciter mouet, et determinat propter.

voluntatem hominis, quod non possit homo illi resistere quod est con expressam definitionem Cone. Tridentini art. 6. Cap. 4. De iustificati. ubi definitur lib. 10. art. 2. de mortuorum, et exitate passi illi resisteri uelit. Hoc falso testimonium nobis expresse imponit Molina in Concordia q. 23. art. 4. disp. i. m. 6. s. Autem, ubi sic sit Autors contrarie sententiae preti difficultate multorum argumentorum quod primi unfruunt, nec profecto rati dissoluant ricer alia dicunt, cum qui Guenientis genere accipit motus (quos deum nulli peccatori denegare affirmit). Neq; tamen conuertitur eo, quod efficax auxiliu ei sed conseruit sine quo conuerti non potest, et quo ~~potest~~ neq; illi resistere, sed sed neq; conseruitur hanc Molina quibus verbis falso con Magno Bagno, et aliis Thomistis profert testimonium. Esterim Magno Bagno, et Thomistis non dicunt quod genitus Deus mouet efficaciter liberum arbitrium sed potest lib. arbitrio illi resistere absoluere, sed non afferunt, quod ex supponit. et in sensu compotio sed sunt hoc duo compatibilia, quod Deus moueat efficaciter lib. arbitrio, et quod lib. arbitrio illi resistatur Ita doceo expresse Magno Bagno p. p. q. 23. art. 3. dub. ult. cond. ult. s. Tandem ubi adducens verba Cone. Trid. citata autem quod hoc proprium lib. arbitrio potest dissentire si uelit, debet intelligi ut loquendo ad animo in sensu compotio, ita ut possint stare simul hec duo. Ita hoc auxiliu efficaciter in hoc, et hoc resistere dissentiendo. Ratio autem est evidens. Voluntatis et eius quis servato! Ita voluntati efficacii, et absolute ipsius. Hoc enim Bagno Idem doceo art. 7. sequenti in so-

litione

salutazione ad 3um quae doctrina Magri Bagne est expressa d. Thomae i.^a 2^a q. 10. ar. 4. ad 3^u. Vbi autem quod si Deus moueat voluntatem ad aliquid impossibile est huius positioni, quod voluntas ad illud non mouatur, sed tamen est impossibile impliciter. Idem docet d. Aelanus lib. de Concordia praedest. liben arbitrii iof. 2. ut d. Aug. in cap. Vatis 23. q. 4. et quamvis Molina in Concord. q. 14. art. 13. disp. 37. invideat humior distinctionem de rebus in sensu compositis; et sensu diviso, per q. Doctores antiqui solvant argumenta in materia De praedest. et voluntate dei, in idem ipse Molina actitur ead. distinctione disp. 38. sequenti s. Hinc pater et q. 23. art. 4. disp. 1. membr. q. conclus. a. s. ponit, et per illa solvit argm. quoddam quod format con suam doctrinam, et inquit cum recess. in sensu composito salve in arbitrij libertatem. Et mirum est, quod haec distinctione in ore Molina sit bona, et tamen in ore d. Aug. d. Aelani, d. Thomas, et principalius eius indicetur aduersarij mala, et inaudita.

7º Observandum quod omnes Magi et Theologi Provincia Hispaniae Ord. is Prodigatorum sequenti lehac
se ab inquisitor generali Hispaniae uranini consensu carent libri Concordia libri art. 4º Iudici-
i Molinoe perniciosum esse in Cet. dignum quod prohibetur omnino, ut pote, qui talis fere secula on-
sonibus vir, et consequenter expungendo esse à p. parte ciudem Molinoe questionem it. et 27.º in
quibus eadem fere repetit, quae daret in Concordia, et non nullis additie mala piora, q. oia digni-
cari exceptat, et decerni à S. D. N. Clemente Octavo tota illa Hispaniae Provincia ad fides suae
Beatisudinis humiliter levoluto.

Ad argumenta quibus Molina, Et eius.

Defensores cenuineuntur, et ad allegaciones.

Santos, et Douoz falso ab illis adducere

4º Observandum est ualde, quod aug^m potissimum, quo Doctor Molina, et fauoris illius concurserunt.
ad regandum aux^m efficax, pro ut uenit à Deo, et aug^m antiquus, quo hereticis preceps concubiti
ad diuersos errores poterue defendendos; aug^m aut est humoi, si ponatur aux^m, quod ut uenit à Deo
sit efficax ad immutandum, et immutet uoluntatem ad producendos suos actus, nunc superantes si
ue nates, ad salvatur libertas eiusdem uoluntatis, ergo non est rationandum tale aux^m. Hoc argumen-
tum proposuit in primis uia D. Petrus Aetius Simon Magus, qui ut refert D. Clemens 68.9.
recognitionum cap. 19. sic arguebat contra efficaciam uoluntatis diuinae, si quod uult Deus em et ha-
quod non uult esse non est, p. ea onta necessitate eveniant et non libere, ad quod tandem aug^m respon-
det, latim D. Petrus Aetius per doctrinam, quam nos defendimus, con Molina, ut uider est apud
Clem. Cap. cit. et sequentibus. Idem aug^m fuit propositum à Pelagianis, qui pro illo negabant
Dei prouidentiam, et efficaciam diuinae uoluntatis, et recessio^m auxiliū diuinū, ut refert D. Petrus.

in cf.

in ep. ad Thess. ^{em} con. Zelag. cap. 7 ubi si ait, hoc quod dico id est meū ang. ^m unus discipulus
 eius i. Zelagi, inī iam Magis nō disputat, si nihil ags abzg dei aux. ergo pater dedit arb.
 libertatem quem implere nō possum, nisi ipse semper me adiuvet. Dēm ang. ^m propositum fuit ob
 hoc etiam quibusdam qui illo cōvicti cōvenient oīa exercere ex receit. diuinæ prouidentia
 miser quos fecerunt, quidam Philosophi, quos refert D. Aug. lib. 1. de Cīvit. Dei cap. 8. et 9.
 et Instaurato, quos impugnat Leo p. in ep. ad Ep̄m Alaricen̄ cap. xi. et Widelph
 errore 27. ^o lannas in Cōn. Constantiā, ut tñ hoc ang. ^m dissoluit exp̄s D. Petrus ubi supra
 D. Aug. tract. 26. super Iōann. et lib. de sp̄, et lib. cap. 10. D. Chrysostomus homil. de Adam,
 cap. 1. D. Anselm lib. 2. de cōsc. p̄entium cap. 9. et lib. 10. cōstolaz, ep. 89. et D. Alselmus lib. de
 Cōmōndia gratiæ et liberis arb. D. Bernardus tract. de grā, et lib. arb., qui in ipsius loquac
 me coram cōdigne D. Thom. illud proposuit, et dissoluit malis in locis p̄cipue 3. cōg. gent.
 cap. 12. et 13. q. 12. an. 8. ad p. et 2. ^m et q. 22. art. 4. et q. 23. art. 1. ad 2. ^m et 3. Et mira
 ex quod ang. ^m omuni, quod sanctos antiquos scientia, et p̄nitū dei plenos nō cōuinciebat no-
 dini Theologi in sebus p̄auissimis cōuincentur, et cōvicti libero cibuant arb. quod diuinæ
 misericordiae, et eius motione efficii potis. ^m cibandum erat, Hoc adnotavi, ut cōset ḡ antiquo
 et molista scrupulosa in Cll. Molinae quænalo, et ang. ^m propter quod in Hispania cōcepta
 exorta est, quod quidem ang. ^m Molina docet esse insolubile. D. Petrus Agellus, et omnes alijs sanctori
 supra indicati illud solvant, et consequenter decernunt esse solubile. Videant ergo Censores fidei
 et iudicent cauīs iudicio statuum est, P̄ni Petri Agelli, ac Molinae.

Hoc ang. ^m alio ang. ^m satis cōmuni et facile cōuincent. Doctor Molino, et sui ad regandum rei aux. efficac
 hit Historia in Cōn. Dis. i. m. et cōt. huiusmodi.

s. aut. Si aux. ^m dei efficac p̄emotus potest ad actus superrates, est recess. ^m, ut actus illi à nobis eliat. ^m
 sequitur quod nō imputatur peccator ad culpm, quod nō cōveniat in art. mortis, probat. hoc sine
 aux. ^m dei efficaci est impossibilis cōuenito peccator, sed nemini imputatur ad culpm si nō faciat
 d, quod est ubi impossibile, quia nullus peccat in eo, quod uitare nō pot, ergo si Deus ad tri-
 butum tale aux. ^m nō imputabitur homini ad culpm p̄fecta impenitentia.

Hoc tñ ang. ^m est nouam reg. insolubile ut ad. ^m arbitrant. illud nō proposuit, et dissoluit in
 terminis D. Thom. 22. q. 2. art. 5. ad f. ^m, et p. 2. q. 12. an. 8. ad p. ^m et q. 12. de ueritate art. 1.
 ad 2. ^m et ex profeso diligit illud exp̄s 3. cōn. Zent. cap. 12. et multis antea illud proposuit et
 soluit D. Aug. lib. de cōsc. et grā cap. 7. ubi loquens de dono perseverantiae dēm ang. ^m adducit
 auerent omni Hanceti. ^m ang. ^m ad probandum, quod nō sit imputanda ad culpm illis, qui à Deo
 donum perseverantiae nō auerterunt, quod de favo nō permaneunt, sic n. in eoz persona ait fad
 nec excusat dicens sicut modo dirunt, quare corrigimur. quare dannemur. qn' quidem

perseverantiam ad suscipimus, qua permaneremus in bono. Hoc sag.
5. Observandum quod Doctor Molina, vel eius favores afferunt ad nisi defensionem nonaginta Doctorum
Sanctorum antiquorum, et Scholasticorum, ex quibus ferè quingenta loca diversa adducunt, in quibus dicunt
Sanctos allegatos docere, nullam hanc autem efficaciam phisicam praedeterminans, vel intentio ad eos actus de-
terminat ratione, vel extrinseco, et solent, aliquos Doctorum ex allegatis derivare. id docere reali-
us per evidenciam aut probabilitatem consequentiam. id deduci, ut constat ex allegationibus eorum ad suam
defensionem dicentes tamen mendacis, et traditi supremo sanctae inquisitionis tribunalii in Regno His-
paniarum, quas transumptum, quamvis non eodem ordine infra constituerat.

Molina ^{legat infelis} sed prius sigillatum ad humeri allegationes respondemus, et nolle aduersari, quod aliquid Lan-^{autoris} Doctoris Molina, ut se defendat auctoritas Sanctorum allegat infidele, verba aliqua illis addendo, vel
Sanctorum mutando, aut ex truncatum referendo, ut efficacius illi patrionari videatur, etenim in Concordia libri
arb. q. 14. ar. 13. diff. 10. pag. 337. S. Leo p. ad probandum illam scientiam medium, quam ipse docuerat
deducit Leonem Papam iur. ib. de Pass. Domini sub hac forma Non impias furiosum manu immisit
in te Dominus, sed admisit non preciendo, quod faciebat erat, egit nec fecerat; sed ait non preci-
endo, quod faciebat erat, cogit, ut fecerat, id est preciendo quod erat faciebat a Iudeis non cogit
per talam prescientiam, ut fieret illud, egit, et cogit diuersum omnino sensum facit, etenim Deus
agit ut iustus faciat aliquod opus bonum, ut tamen non cogit illam, ut tale opus faciat.

Iam viam in eadem Concordia q. 14. ar. 13. diff. 12. pag. 53. S. ex dictis adducit Molina D. Aug.
lib. 12. de Cuius. dei cap. b. sub hac forma verborum. Si duo aequalis per omnia in omnibus congre-
vione eadem maliciem pulcram evenire potest à sola libertate arb. q. utriusq; ut unus consentiat in-
ficiatum eam concupiendo, alter ad ipsum, et ex verbis Aug: sub hac forma relatis infest Molina
evenire posse pro solo libertate utriusq; ut ex duabus eadem modo affectis, aequalibusq; à reo ad fidem
- vocatis unus amplificatur fidem, alter vero eadem idem, et tamen D. Aug: non dicit uniuersum posse
à solo libertate arb. q. utriusq; sed quod libere unus posset, alter vero à paucis desideriis libet
et tamen Molina addit inter sag. illam particulam, pro sola, ut auctoritate D. Aug: hoc modo in-
dulta suam sententiam confirmaret.

Aliam allegationem pro se adducit Molina, quae maxime illum vindicat, adducit n. in defensione
Dolus in alleluya in inicio de Christomus Hom. 12. in ep. ad Hebreos. in inicio expunctionis moralis, et est nolle ad-
versendum, quod idem Molina in sua Concordia q. 14. ar. 13. diff. 12. in fine. docuit quod inca,
quam ibi tenet d. Chrysostomus est Pelagiaca, quod sine culpa Christomus potuit uincere re non
bere peripeteia, et examinata. Ergo consequenter docet Molina quod sua ipsius satis est Pelagi-
aca; paret hoc manifeste, nam Molina allegando pro se D. Chrysostomus Hom. 12. ad Hebreos facie-

ingenie se defendere eadem dñe in sentiam, quam in predicto homi³ dicit Chisost. Ong
h Molina curat Pelagianam sentiam Chisostomi in illo loco, quem consequenter ut Pelagianum
condemnat.

Dolus in Alia allegatione utitur et Molina ad sui defensionem, in qua uti ut dolo, et cautela deducitur pro
allegato si-
xi sen. te Sicutum lexem lib. b. bibl^{xx} ann. 248. etiam Sextus sen. duplum ibi constituit sententia
unica praedestinationem, alteram sui Protagoris Ambrosij Catherini, quam idem scutus, at no-
nun, et p[ro]p[ri]is auctoribus officinam retractat, annectat n[on] Catherinus excepta Beata Virgine et Ap[osto]l[us]
reliquam humani generis multitudinem, quae praedestinatur a Deo, non fixo, et immobili decre-
to, sed sub conditione quedam mutabili: boni usus liber orbis salutem esse voluit, alteram vero
quam sequitur Sicutus tangit tam, et catholicam, quae est eadem, quam D[omi]n[u]s Aug[ustinus] I. Thomas vero
defendimus, ut in Molina deducitur pro te sentiam, quam Sixtus reprobat, et retractat, et ubi re-
quit illa, quam resolutio[n]e sequitur, quae est eadem cum sentia Thomistis, eadem nam modo
possit confirmare enarrare alium auctoritate Aug[ustinus] allegando illius sentiam, quem tenet dum ex
Monachus, quod quidem est audacia intollerabilis.

Dolus in Alia intollerabili causa, et dolo utitur Molina dum in sua favorem deducit Indorum aliis
Iust. Medo-
nia in lib. de Concordia praedestinationis, allegat n. locum, in quo Driedo procedit argumentan-
do conuenientem concordiam liber orbis cum gen[er]is, etiam in cap. ali[us] suam resolutio[n]e profert sen-
tentiam tenet copiæ nobiscum, et nouam doctrinam Molino condemnat, ut patet ex locis illius,
quae adducuntur infra. Inter respondendum ad loca scholasticorum eadem modo potuisse Molina P.
Thomam allegare in org. quae proponit in principio articuli, dum ait, videtur quod Deus nō
sit trinus et unus, et uniuersitatem tenet, sicut nō esse trinum, et unum i. quod tñ em-
migens iniuria con sanctum Doctorum. Alia veniunt aduentanda in huius allegationibus ma-
jno considerant[ur] digna, quae tñ in reparatione ad loca Doctorum notabuncur, quae fere omnia falso
adducuntur a Molino, nō n[on] docent id, quod Molina dicit eos docere, nec verbum aliquod sibi
dissent, quod probabilitatem salutem, vel apparentem possit in eius favorem affirmi, quia rationes
in eisdem locis ab aduersariis proueductis, vel salutem in quantumplurimis illorum nostra ex parte
tenent sentiam, vel salutem ex illis per evidenciam, aut probabilissimam consequentiam deducuntur
id, quod affirmamus cum Molinam, doni ult[ime] tua[m] sciencia[m] nouam nostram voluntatem
maxime ad actus supernaturalis, et praeceptum in illis, quibus ad uisificationem
disponimus, ut iam iam obseruari sumus.

Allegationes Sanctorum, et Doctorum, quos afferunt
Molina, et sui ad probandum, non faciuntur
efficax praedeterminans voluntatem
et responsio ad singula loca

Molina

A. Non datur auxilium
intrinsecum, vel extrinsecum
physice praedeterminans omnia voluntates
clare colligitur ex D. Thom.
j^o dist. 47. q. i^o art. i^o
et de veritate q. s. art. 5°
i^o do p^m et q. 6. art. i^o et
2° et 3° et 4° et quodlib.
xi^o art. 2° et c^o 2° q.
q^a art. 4° et q^b do 5° et
q^c x^o art. 4° et q. 2° q.
i^o art. 3° q. i^o art. 8°
q. 22. art. 4° in corpore
et do p^m, et de potentia
q. 3. art. o ad 13 et 22. q.
17°. art. i^o et q. 2° q.
80. art. 1° ad 3° opus de
Prestabilitate cap. 4° et 6° q.
un. grat. q. c. q. p^m q. 23°
art. i^o do p^m 3° q. q. i^o
art. 3° ad 4° quodlib.
5° art. 8° ad finem p^m
dist. 47. q. i^o art. i^o et
dist. 47. q. i^o art. i^o ad
p^m

Molina

B. Venit Aug^s lib. 87. q. 9°
68. lib. de praecl. Sanc.
cap. 17. de bono perseveran-
tiae cap. 17° i^o retract.
cap. 23. ser. 273. de temp.
ad medium i^o ad 2° ad

Ad hoc regonno.

A. Mirum est quod Molina adducat pro sua sententia D. Thom.,
cum ipse in Concordia libri arb. q. i^o art. 13. dist. 26. uero D.
Thom. i^o p^m q. i^o art. 5. pro contraria sentia. Prosternit Molina in propo-
sitione 3° et 4° supra impagnata absolute negat aux^m efficax prae-
determinare à Deo, non est cur modo illud limitatum ad aux^m efficax phys-
ice praedeterminans voluntates, et datus sic termino de aux^m physice
praedeterminante voluntatem, D. Tho. in his locis non docet, quod non
debet esse aux^m, sed in multis affirmat absolute secundum suum aux^m ef-
ficaci nostram mouere voluntatem salua eiusdem voluntatis libertate.
Et hoc docet in q. 6. de veritate art. 3° in solut^e ad 3° et p^m et
q. q^a art. 5. do 3° et q. 10. art. 4° in corpore et p. p. q. i^o art. 8°
et expressis q. i^o art. 5. q. 3. de potentia art. 7. in corp. et 3. con-
sent. cap. 94. cap. 140. et 151. Verba D. Thom. quae nobis fauere
adduximus in censura quartae propositionis. Sed quoniam D. Thom.
in aliquibus locis ex adiutori docet hominem esse liberi arbitrij
et libere operari, inferunt aduersarii per abominabilem conse-
quentiam D. Thom. tenere non moueri efficaciter voluntatem ho-
minis à Deo cum tam D. Thom. p. p. q. i^o art. 8° et alijs mul-
tis locis concordat libertatem hominis cum humeri aux^m effi-
caci.

Ad hoc responso

B. Contrarium sententia expresse D. Aug^s locis citatis in censura q.^o
propositionis, et lib. de praecl. 153. cap. 8° et cap. 17° allegant ab
aduersariis in lib. 87. q. 9° et lib. de bono perseverantiae nihil
dicit Aug^s quod Molinæ possit faveare, et similius ser. 273.

De temp.

Simplarium q. 2. s. 1. cit.
cap. q. et lib. 7. cap. 38.
lib. 12. cap. 6. de predicit
et grat. cap. 18. refertur
c. Habundansor 23. q.
q. 8. vide et c. Vasis 23.
q. 4. et glo. ibi.

Molina

C Denit D. Hieron. von Pelag.
paulo post mod. et ep. ad
Rom. ad p. 1. p. 1. producio
et in id. Rom. q. ad solua
aut illa verum et id. mi-
sericord, cuius misericord,
et cap. 8. in de quod possi-
vit verum ut Libia q. 10.
Salad. i. Malach. i. Her.
26. cap. si enim deponit.
De. 2. et glo. ibi.

Molina

D. Venet Amb. de uocat.
Eent. cap. q. et in id. ad
Rom. 8. Iis qui in pro-
prietate uocati sunt san-
ti.

C. Molina

Venet o. Christ. H. Hom.
12. in epist. ad Hebr. min.
cap. 15. moralis et Hom. 43.
ad pop. et Hom. 11. in Jo.
Hom. 16. in id. Rom. q. Jacob
Alexi Hom. 1. et 2. in ep. ad
ephes. Hom. 96. in Joan.

de resp. et similiter q. 2. Simplic. soluuntur ait quod homo
est liberi arbitrij. tenuis aut adductus ex lib. 1. De Civit. Dei cap.
q. tenuis est contra Molinam. liber 12. cap. b. dolose allegatur
a Molina in Concordia q. 14. art. 13. disp. 12; tamen Aug. ad
niguit pro solo libernate ex duobus hominibus eodem modo affectus
unus conceperit palam malitiam, alter vero se contentet, sed q. libe-
rio aerum. Cap. Vasis totum est contra Molinam.

C. D. Hieronimus nihil in omnibus his locis de praedestinatione
physica vel morali quod Molinac fauere, quin potius in lib.
3. ab aliis aduersus Pelagianos col. q. et 7. nobis ut consentire:
tamen in col. q. sic ait, Cgo ne liberum tollo arb. m. qui in tota
dispus. mea nihil aliud egit, nisi ut omnipotenciam Dei in
lib. arb. conservarem, et in epist. ad Gal. cap. 2. et nobis fave-
rit, sic n. ait, qui me ex praeventione ab uero segregauit, quando-
luit, fecit, quod nesciat esse futurum, in alijs locis solu docet
homini esse liberi arb. Ut quid ergo pro defensione Molinac
D. Hieron. allegatur.

D. Nostroe potius sententiae fauere Amb. lib. 10. ep. 3. q. 14. ubi ait, An
foste uerendum est ne liberum tollere videamus arb. cum omnia per
quae propitiatur Deus ad ipsam, diximus esse refusa. quod nega-
quam esse consequens ueritati ostenditur operante eam p. aci
minatur arb. non auferunt et lib. 2. de uocat. Eent. cap. q. sic ait.
Deus in cordibus trahendos hoc egit, ut orderent, hoc efficiat, ut uel-
leant, non n. esse unde trahentur, si sequaces fide, et voluntate non
essent. Et paulo inferius sic ait, quod Deus uoluit illas uelle uolu-
erant, qui ipsam uelle n. donat ut illa' uerabilitate que pot. nolle ad
auferat.

Ad hanc respondio.

C. Ioseph Molina facetus Christof. in illa Hom. 12. coram regatus er-
roum Pelagi ut diximus q. quomodo illum allegat modo p. in Hom.
43. ead. docet Christof. quod in Hom. 12. in Hom. 16. ad Rom. nihil di-
cit ad positionem Molinac, nisi quod Deus querit ab homine voluntatis
nobilitatem in Hom. 1. super epist. ad Eph. aperte nobis faveat ait n.
vol. 2. si divina ratione uenita disputata sunt et propositio, dicitur

per multam erga nos providentiam in Hom. 2. ad eph. Iohann inquit quod Deus
nos vocans nullatenus libertatem admittit arbitrij in Hom. 4b. idem dicit quod
sto homo est liberi arbitrij, et nihil dicit de praedestinatione physica, quia
potius in Hom. De Adam, ut Caud apostolice nobis facit maxima uera pietas.

Molina

J. Tenet D. Anselmus
lib. de concordia pa-
dekis et liberi arbitrii
cap. 2. lib. 2. cur Deus
homo cap. 12. et id.
et in clavicario pau-
lo post initium.

J. Ialso allegaver pro Molina D. Alselmus, nam in lib. de voluntate dei
et in lib. de concordia pacientiae, et pred. nec non gratia dei cum libe-
ri arbitrio tenet dari gratiam efficaciam praecium operibus nostris voluntatis, et in totis lib. inducens ab adversariis multo dolet expresse con Mo-
linam, et in cap. 3. eiusdem lib. explicans illud, sed ex voluntatis pietate
aut. Quoniam ergo in sacra scriptura scriptura quadam inveniamus que no-
bi gratia facere uidentur, et quodam que sola lib. arb. sine gratia fu-
erunt quidam supbi, qui totam uirtutem, et efficaciam in sola libertate
arbitrij consistere arbitriati sunt. Videantur que docet in col. 4. aut
enim cum legitur, neg, uolentis, neg, uurrentis, sed miscentis est dei
ad negatur in uolentis, neg, in uurrente aliquid prodere lib. arb., sed
significatur non esse imputandum libero arbitrio, quod uult, et quod cogit, currit.
Sed gratia. In favorem uicem Molinam nihil dicit Alselmus locis inducens
Iohann 2. ait, quod homo est liberi arbitrij

Molina

J. Tenet Origenes lib. 7.
in cap. 8. super ep. ad
Rom. et 2. Penitent.
c. q. et 12. et lib. 7.
c. i. et cap. 7. et lib. 7.
in cap. q. ad Rom. in
studiis non habet pote-
tatem significare ut Hom.
3. super Genesim in
principio.

Ad hanc respondio

In nostram potius sentiam inclinat Origenes nam Hom. 4. in illa uerba
psal. 36. Dominus supponit manum suam, totum uerbo in auxiliis. Quinum
a quo homo hic, ne cadat, et quod postea incidente resurgat. In lib. aux. 7.
super ep. ad Rom. non praedit Origenes definitione, sed angustando arguit
potissimum Molinam in persona illo, qui ponit infallibili Dei praedestinatio
decabant solli arbitrij libertatem. Molina autem uitatur argumentationibus
Doctorum pro definitionib. In 2. lib. Penitent. cap. q. et 12. in daret ho-
minem praeditum esse a Deo lib. arb. Sed quid ex hoc in favore Mo-
linam pot in fieri. In lib. 3. cap. i. et lib. 7. super cap. q. ad Rom. inquit
ut boni n. aut malii simus nostra voluntatis est, sed tamen intelligitur
quod simus boni nostra voluntatis est ad ex solis uiribus naturae, ut
ponebat Pelagius, neg, non sola libertate nostra scantibus auxiliis dei si
sequilib, ut ponit Molina in 2. prop. Sed nostra voluntatis prouentus, et note
a Deo sibi auxiliis, ut ponit antiqua Doctora D. Aug., et D. Thom. in Hom. 3. et
Gen. post est Origenes con Molinem quam pro illo.

Ad hoc responso

329

393

H. Molina

Venit Damasc' in
disput. con. Marich.
fol. 400. pag. 2. et
lib. 1. filii orthodo-
xi. cap. 10. et lib. 2.
cap. 29. et 30. et Cito-
toueus sag. hoc lo-
ca Damasc. de fide

St. D. Damasc' in dis. de Zalem et Josaphat uis illustribus ait, quod qui plus
uirtutis habebat, totum dei gen' deserviebat. Curio contrarium docet Molina. lo-
uis aut' dilectus ex p. lib. fidei orthodoxe cap. 10. ubi ait praescivit Deus
ea quae in nobis sunt, sed praeordiavit aut' hoc, explicatur a D. Thomae iuxta
doctrinam antiquam q. s. de ueritate art. 5. do p. et p. q. q. 28. or. p. ad p. glori-
ficationis, solum docet, quod Deus non praeordiavit peccata, ut faciat sag. liberum
p. cap. 10.

Ad hoc responso

J. Molina

Venit Greg. Nic-
onus lib. de lib. art.
q. 7. de philosophia
c. i. et 2. et lib. de
quid' qui est d.
de philosophia et
lib. de beatitudinib.
explicans illud Bea-
ti misericordes.

J. Falso allegatur pro Molina Greg. Niconus, nam in omniibus locis in dubiis so-
luerunt mercatio docere hominem esse liber arbitrii, et esse in eius potestate facere bo-
num, quod facit, deo in intelligitur deo praeveniente, et decuvante specie auxilii
mox. in actibus supernaturalibus, quibus hisponitur de gen' In lib. 10. de phi-
losophia, patrus est con. Molinam, docet n. omnia singularia, quancumque min-
rima divina regi prout hanc.

Ad hoc responso.

I. Molina

Venit D. Cyrillus
Alexandrinus lib.
4. in Joanni c. 7.
et 8. con. Julianu-
s. tandem, et k-
quentibus.

I. Falso et allegatur D. Cyrillus pro Molina. nam in c. 7. solum ait, quod
homo habet lib. arb. et quod credit non ui, deo permissione In c. 8. nec uerbū
habet ad propositionem Molinam. In alijs locis solum docet, quod homo locis ultima-
tum elegit sponte, et non coarcte, et quod si diuina uirtus, et efficacia mutaret
Deus singulorum mentem, et non sponte non esset fructus mentis, nec res digna
laude, ut patet con. Julianum D. tandem.

Ad hoc responso

M. Molina.

Venit D. Dionys.
Acropagita c. q.
caelstis hierarchie
et 4. de deuini
nominib. in fine

II. Absq' aliquo fundamento allegatur D. Dionysius. nam in utraq' loco solum docet
quod praeientia, et prouidentia dei non cogit nos ad bonum, vel ad malum, immo, in c.
2. de deuini nominibus lectio ii. apud D. Thomam nobis fauor, ait n. quod Deus
est causa amoris in nobis, nicut emitor, et nicut progenitor.

Ad hoc responso

K. Molina

Venit Iosephus lib.
4. c. 7. 15. et 16.
et lib. 5. c. 20.

III. Falso allegatur pro Molina Iosephus; nam lib. 2. con. Valencianu et Similiu
c. 45. expuse venit omnia esse praeponita a Deo et praeordinata, et disposita quo-
rumq' minima, et in locis inductis a Molina solum docet Deum condidisse homi-
num liber arbitrij.

Ad hoc responso

O. Molina

Venit Fulgentius
pro Molinam

O. Contra Molinam venit expuse D. Fulgentius loco citato. docet n. quod De-
us dat efficaciter paucib[us] et explicans illud, dabo uobis eor[um] nouum,

inquit agnoscimus dei esse, ut bonum facere velimus, et bona facere audeamus, et nolo alia ibo dicere coni Molinam, et similioribz. De Iheronat. et p[ro]p[ter]a cap. 17.
ubi habet haec verba, deas ergo qui homini paupertatem dat, ipse mutat hanc voluntatem; proinde si quis dicit meum est uelle credere p[ro]p[ter]a dei est adiuuare, mutet p[ro]p[ter]as ordinem, nec quod poteris priori loco, nec quod prius est in loco posteriori contineat, male n[on] p[ro]p[ter]a dei uole voluntati postponit, cum ita bona esse n[on] posse si illa defuerit. Non n[on] dicit meum est uelle credere, dei aut p[ro]p[ter]a adiuuare, sed dicit p[ro]p[ter]a dei est adiuuare, Ita fulgentius, sed quia posset ad p[ro]p[ter]a respondere, p[ro]p[ter]a dei hominem adiuuare, ut credat, et bene uatur auxiliu sufficienti, n[on] tamen auxiliu, sed similitudine, ita n[on] insuperatur concursum Dei p[ro]p[ter]a Molina, ut hanc occasionem evanescat, subdit fulgentius uite ueru ceteris, ait uias esse hoc uelle, cum Deus p[ro]p[ter]a p[ro]p[ter]ia adiuuare.

P. Molina

Dicit P. Petrus
quod Clementem
lib. 3. agnoscit
fol. iq. et lib. 4.
fol. 27. et ipse
Clemens op. 3.
de officio sacerdotis
et clericorum op.
3.

Ad hanc respondere

P. opportunit tenet ibi P. Petrus fol. iq. facie et ubi respondens ad quoddam
ang. Simonis Magi simili ang. quo Molina conuinuit, Ita nam in epistola
Divinae voluntatis non habet libertas arb. inquit P. Petrus, quod quem uenit
quodam voluntate a deo moveantur, et illa deo, huc aut si mala sint defi-
tibili tribuantur arb. In lib. aut 4. nichil faret adversarij, solum n[on] docet
quod homo liberu p[otest], et quod non cogitur voluntas eius a deo, et hoc docet
tantum P. Clement.

Molina

Dicit Theodoretus
in epitome diuinorum
scriptorum lib. 3. cap.
de fide. ut in id
Non. 8. quos pre-
seculit, et Non. 9.
Deus uolens aten-
dere iram.

Ad hanc respondere

C. falso allegatur Theodoretus pro Molina, non ad Ephes. p[ro]p[ter]a nobiscum ex-
plicans n[on] illud Pauli Cogit nos in ipso factis ab initio ante consitit[ur] mudi
eo quae ad nos pertinent p[ro]p[ter]ea, et p[ro]p[ter]ea definiuit, et infra addidit, et no-
stram p[ro]p[ter]ationem constituit In epitome aut diuinorum scriptorum c. de fide.
solum ait, quod in nostro est potest uirtutu acquisitionis, sed n[on] exclusio Theo-
doretus auxiliu[m] nouens nos, et p[ro]p[ter]em inanis ad talium acquisitionem ut patet ex
loco illius dicens ad Ephes. p[ro]p[ter]a locis ad Non. 8. falso allegatur, quia ni-
hil dicit ibi ad propositum Molinense, et n[on] in libro suu cap. q[ui] quia canet do-
cto ibi potest esse liberi arbitrij.

R. Molina.

Vertallianus re-
net lib. 2. con-
Mariacionem c. 8.

Ad hanc respondere

R. Solum dicit Vertallianus, quod homo liberum habet arb. ad uitandum
malum, et operandum bonum.

Molina

Veret D. Hilarius
in psalmū 2°. col.
8° psalmo id. in
fine.

Molina

S. Veret D. Cyprianus
lib 4. epist. 7° dicit
quid. Thrasatus Ni-
cenes q. 59. in 5°, et
habent com. b. Biblio-
thec. ut Celsius
epis. ad Constantium.

D. Molina

Veret Amobius sup
pp. 10. et pp. 100.
circa mīd. in d. no-
uit conditionem
et c. longabatur, et
pp. 107.

Molina

Veret Beda v. 10°
lib. ueriar. q. 13.
Hilar. Prosper Theo-
philicus Beccuni-
us Salobetus, et alijs
quid. Sicut lib. 6. 3°
Bloth. amot. 250.
rsi. 252.

R. Molina

Veret Jansenius
in illud euc. 15°
aliqut eua in ma-
na caritatis sui.

In multis contradicunt Molinae D. Hilarius in epis. quam scripsit ad Aug^m
de religijs Pelagianae heresies, quo habetur inter opera Aug^m ante lib. 1^m he prode-
nitate sanctorum super ps. 2^m volum ait uniuersum nostrum libertatem uite, uasque
promisit, non necessitatem alterutrum officiens, super ps. 117. nec uerbi hinc ad
propositum Molinae.

Ad hanc respondio

S. Absq^u ulla fundamento isti authores pro Molina, quia nihil dicunt, nisi quod homo
est liber arbitrii, immo D. Cyprianus in nostram inclitat sententiam, in epist. illa, expli-
cans illud Cech. 36. Et dabo uobis cor nouum. Et remitt in sermone de Jejunio
et tentationibus, ubi ait Deo totum debemus quod uiuimus, quod mouemur
quod sumus.

Ad hanc respondio

I Super ps. 50. nihil dicit quod in favorem Molinae possit afferri, sed solum ait sup
ps. 100. quod nolle benedictione procedit a liberi hominis arb. super ps. 117. potius est
contra Molinam, ait n. omnem fortitudinem, omnum bonum secum uiriliter levamus
et ad se uerendum iuxta illud, Pessima Dni fecit uirtutem.

Ad hanc respondio

V. Beda potius facit nobis, ait n. quod nostrum est uelle, sed tñ intelligit esse no-
strum uelle cum aux^o divino, ut ipse statim se explicat, cum ait si faciamus conue-
nire ista duo, quod si. dicit nostrum est uelle, et quod pater ait Deus operatur
in nobis uelle, et perficere. Alij authores nihil dicunt in favorem Molinae, ut videat
est apud Sextum ubi supra.

Ad hanc respondio

X. Caput tenet Jansenius robiscum contra Molinam in concordia Euangeliorum
postea a. c. 19. ubi explicans illud Jo. 6°. Nemo poterit uenire ad me, nisi Pater
meus. Dolet quod non in moraliter scandendo, docendo, quod oes desiderant
aut iudicando, et peruidendo sicut homo, sed et offensaver excitando meatum
hominum ad credendum in eum, et amandum eum, et paulo inferius subiungit
rursum hic sunt duo obseruanda, illa uerba uenit, et trahent, illud n. amb̄i unit
aperte ostendit libertatem. hoc autem uerbum, trahent, signat divinam p̄m fidencem
Domini nostram voluntatem, et gratiae Dei effrauam, quo ex malentibus facit uolentes
neg, in loco inducere faciat. Molina, quia solum ait in n. ib^m. deus hominem non ad unum eligit
per modum determinatio, negat ut uerba aliquid sua in potestate adgeat, uenit potest enim eife-
re eligendi, et faciendo quod uellet, sed infra docet quod uelle bonum non habet a solitate
innata libertate, sed ex gratia Dei.

Ad hoc responso

Molina
Zenet Abulensis
sup. Josue q. 2.
it. 15. 16. 60. 79.
et Matth. 10. q.
36. et 63. et Matth.
q. 9. 17. et 10.
7. in Matth. fol.
20.

Y. In omnibus his locis, vel nihil dicit Abulensis ad posteriorum Molinae
vel tamen intendit docere quod homo sit liber arb. in q. 17. nobis facit
dolet n. expesse, quod efficacia operis meritorij excedit naturalem cister-
tem, et in ead. em. que alieno efficaciam esse Deo tribuenda, sic n. ait liberi-
arb. non dat efficaciam operis, hoc n. pertinet ad efficaciam agentis, quod
non dat librum arb., et in soluo, ad 3. eiusdem q. 17. ait, quicumque
nihil aliud bonum, non potest illud uelle nisi Deus per intentionem actionum
moveat voluntatem illius, quod omnia pugnat de doctrina Molinae
in 3. et 4. Propositi.

Ad hoc responso

Z. Molina
Zenet Prospurtagi-
tanus, cuius fata
e mentio in Geden-
tib, et Gratianus in
S. necessitate et
Max. in responsis
q. ad Gallat.

I. Propter in Epistola ad Tiffini de grā, v. lib. arb. expesse dolet vo-
lentias hominis mouetur a Deo, et quod bonus unus liberi arbitrij est quale
donum dei, explicans n. illud ad Philipp. 2. Deus est qui operatur in no-
bis et uelle, et perficere pro bona voluntate, inquit, pro qua bona voluntate
nisi, quam in ipsis operatus est Deus, ut quod donaverunt uelle, donare
et facere. Ideo dolet in epist. ad Aug. 1., alij autem auctores nihil dicunt
in favorem Molinae.

Ad hoc responso

A. Zenet Sextus sen-
tib. s. Biblioth. an-
not. 240.

J. Dolose allegatur siatus pio Molina, nam ut I. diximus, citatur sententia q.
sixus retractat ut nouam, et pīs auribus offensiuam. Unde in lib. 30.
Biblioth. annot. ioi. dolet in omni bona operatione supernaturali
ros pacem in pī dei, et adducit illud dictum Christostomi, nos qui-
quid boni habemus ex pacem, vocantis, et senior insipientis
grā benignitate recipimus.

C. Ad hoc responso.

Oportet seno Capr. in 2. d. 20. q. p. 1. 3. ad 12. ubi dolet Deum
pacem in voluntatem, et prædeterminare eam ad bonū, et in p. d. 45.
q. 2. in sol. ad arg. con. b. v. vol. 1, dolet q. causa 2. nre natura sit, nre libera
non pot agere, nisi Deus coactet et præficiat. D. Et Bonavent. robustus tenet
in p. d. 40. a. p. 2. par. arc. 1, in autem alijs locis dicit in favorem Molinae.

Ad hoc responso

B. Merum est quod Molina adducat molo pī suorum Magn. Soto, et Vega in ipsa Molina
in Concl. q. 17. art. 13. disput. 37. citet illos pī suā contraria et assertat
illos uere esse recess. aux. efficaciam pī movent, et prædeterminans voluntatem de suo
actus, et ita tenent expesse isti auctores in locis modis.

t. B. Molina
Zenet Magi. Soto. lib. p.
De nre, ut pī c. 16. et Vega
lib. 8. in Concl. Ind.
c. 10. et 9.

Molina

D. Venet Alex^m Hervis
P. p. q. 23. m. m. 2° a.
4° in ultimis verbis
q. 26. a. 4° m. b. a.
7° ar. 2° et q. 20.
m. m. 2° a. 2°

Ad hoc responso

D. Abz. ulla fundamento allegat^m. Alexius pro Molina, quia solum dicit pacientiam Dei, et prouidenciam non imponere necessitatem rebus, nec tollere libertate arbitrii

Molina

Venet Driedo P. de
captivitate c. f. a. et
hact. de Generationibus
ad genit. et lib. de concor-
da. P. de Generationibus et
liberi arbitrii fol. 29. pag.
2.

Ad Driedonem resp.^m

C. Dolose allegat^m. Driedo fol. 29. nam ab illo folio usq; ad folium 34. procedit argu-
mentando cum veram conordiam q. hest. et liber arbitrii vel Molina utitur argumento
authoris pro definitione, etenim in locis ubi resolucione suam tenet sententiam doceo capere
quod Deus mouet, et determinat liberum arbitrium ad actiones liberas, docet id. tract. b.
de captivitate, et ademptione generis humani cap. 2° fol. isi. et fol. iiii. et fol. iiii.
pag. 2° item et lib. de conordia liber arbitrii c. 4° fol. ii. pag. 2° et lib. de concordia liber
arbitrii, et q. hest. fol. 16. pag. 2° inquit, quod efficacem motio dei non tollit, sed
confimat hanc voluntatem in alijs aut locis à Molina inductis solum inquit
quod voluntas est libera, et quod liberus et determinatus ad bonum et ad malum, non
quaenam iam dicerat ipse Driedo hanc quod determinatur à motione Dei efficacem
servata eiusdem voluntatis libertate.

De hoc s. fol.
zi.

Molina

G. Venet Cordubensis.
f. o. quest. 5. q. 55. dub.
d. et x. solu. 5. a.

Ad hoc responso

J. Falso allegatur Corduba pro Molina; nam in eisdem locis ab illo induci-
venet expiare hanc auxiliari efficacem, quo Deus moueat voluntatem hominis ad actus liberos
et cum tali efficacia saluari libertatem nostram arbitrii, et soluit in terminis argu-
mento Molina conuinictus ut patet dab. x. citat.

Ad hoc responso

E. In omnibus his locis nihil facit Gab. Molinæ, quia rationum doceat, quod vo-
luntas humana libere se determinat ad bonum, vel ad malum dict. auctor
q. i. nihil dicit ad propositum Molinæ, unde abz. fundamento pro illo
allegatur.

Ad hoc responso.

H. Expressus nobis facit Greg. Arminensis in 2° d. 26. 27. et 28. q. p. a. 3° max.
in responseione ad ic. abi doceat quod Deus non solum cuiat libram hanc arbitrii
causando immediate ipsum actum, sed ex movendo potentiam ad illum, et impedi-
ente, quod voluntas operatur applicata, et mota à Deo, in qua motione inquit Greg.
voluntas non necessitat^m, et adducit in huius confirmat. D. Aug. lib. de gratia et libero
arbitrio dicendum certum est nos uelle, cum uoluum, sed ille facit ut uelimus bonis, uel uer-
nos laetem, uen facimus, sed ille facit, ut faciamus probando uires efficacissimas voluntati
Hec in locis inductis facit Molinæ, nam in p. sentiat utato in dicit quod voluntas dei
nulla in re contingit vel actione voluntaria necessitat^m causat in 2° d. 37. nihil dicit de librum.
physico in favorem Molinæ.

I. Molina

Denet Thom. Stagelius
in q. de iuris
script. cap. 8.

Ad hoc responso

J. Falso allegatur Stagelius, nam in tomo de iustificac. lib. q. de
grā et lib. arb. cap. 8. et tribus sequentibus doceat esse constituenda
aux. dei efficacia sū se et ut est à Deo, quod probat multis testimonij
sancte scripturæ, et D. Aug. et D. Honorius eius efficacia inquit penderet
et patet ab ipso Deo, quam suscipiatur in lib. arb. quod enī negat
Molina, ut constat ex 3. Proposit. illius supra à nobis damnata, et cap.
ii. utatis dissoluit arguta quibus Molina convincitur. immo in c. 8. a
Molina atav nobiscum tenet, ait n. efficacissima grā operationem
ex initia Aug. scire ē libertate arbitrij.

K. Molina

Denet Dionisius C-
sernensis 2. d. 25.
a. 2. 3. Alvar. Be-
lagius loc. de planctua
Ceb. c. 8. Guillermus
de Rubbione i. d. 47.
q. i.

K. Ad hoc responso.

Dionisius absq; fundamento allegatur pro Molina, quia enī docet alios
meritoria, et demeritoria liberos esse, et quod voluntas in suis actibus ad cogit.
Alvarus Belagius c. 8. ait. vnde notandum. Cuius f. loquitur inacta sententia
nostram de grā remouente, ostenditq; nullam repugnantiam habere ē libertate
arbitrij. Guillermus aut de Rubbione it est pro nobis nō solū i. d. 38 q. i.
ubi docet ab aeterno Deus omnia determinare, et determinare, et quod tanquam
f. ea determinat tam n. et liberam ē docendum aet. proprio, sed
et in l. c. f. Molina, facit n. aux. dei efficacia, dum aut quod Deus
aliquo mult efficaciter, et aliqua remittit, et nihil ibi aliud dicit qd
Molinæ faciat, voluerit n. inquit, qd hō liberus penat, et liberus f. datus aut
mentorum.

L. Molina

Denet Albertus Mag.
in i. d. 46. a. i. v. d.
39. a. 4. et d. 40. a.
17. et d. 41. à 3. Ja-
velles opus. Et Probat.

L. Ad hoc responso.

Absq; fundamento allegatur Albertus Magnus. Nam in i. d. 46. a. i. solu
inquit, quod voluntas Dei nō habet auctoritatē coactionis, nō immobilitatis
ex ord. cause ad causatum, et hec inquit nō tollit libertatem, sed magis ē
confirmat Ita dicit Albertus in solv. totū in contrarium in quo nobis post
fauet, quam Molina in d. aut 39. a. 4. nec verbum repenter ad propositum
Molinæ, Nec similiter in d. 40. a. 17. et d. 41. a. 7. Nec dubitamus Molina
opusculum illud Javelli posse adducere, cum contra illud opusculum ab
inquisitoribus esse prohibitum. Non n. docet viros theologos, et viri
magistrorum patrocinium à libris percettim. Inquisitoris Tribunal dam-
nabis implorare, ne coquinulum damnationis censura incurrant.

M. Molina

Denet Iuan. Cartha-
jeno t. de Prudent.
d. 4. p. 67. prop. i. et
a. et discursus. d. 2.
cap. 337.

M. Ad hoc responso.

M. Absq; illo fundamento allegatur Cartagena f. Molina, venit in l.
de Qdest. et apophat. hominum, et Angelorum auctoritate docet Deum aua.

de viris

divinæ gratiae esse præcium, et influens non solum in effectu, sed et in liberu
arb.^m, et idem reputat deus tuus l^o pag. 207. et diuersa q. fol. 19. docet, quod pre-
destinatio infallibiliter sortitur suum effectum, et assignat rationem, quia illa proceduti-
ratio dependet a voluntate Dei absolute, quae semper implexa, viata illius, dñis
quod voluit et respondit ibi in terminis ang^p, quo Molina conuinetur ad re-
gardam efficaciam auxiliij divini, propter eum a Deo prædeterminantis nostræ voluntatis
ad suos actus, et inquit, quod nostra voluntas se libere determinat efficienter, ita
Deus eam determinat efficienter. Unde subdit, voluntatem moueri a te, non excludit
hoc, quod est moueri a Deo tanq^a p^o causa efficienti, et assignat rationem huius
in D. Thom^a, et Cartesiano, quia Deus attemperat sibi concursum in causis n^o, et ad
sit agens perfectissimum, attingit efficaciam dñm effectu voluntatis, non tantum
quanto ad substantiam actus, sed et quanto ad dñm modum libertatis, et con-
tingentiae, quam habet. In alijs autem locis inducis nihil dicit assertive, et
resolutio in favorem Molinae de prædeterminatione Physica in artibus supra natu-
ralibus, de quibus est nostra rotissima controvèrsia.

H.

Ad Hoc Responsio

Molina

H. Renet Decanus Louvain:
a.7. cor. Calvina pag.
206. 202. corol. 7.
pag. 304. corol. 10. et
Martilius in i. q. 45. a.2.
et Rosensis a. 36. cor. lux-
chend, et Ludomius Vi-
nes. s. de Cœt. Dei c. 2.

P. Molina

Renet Bellarminus
tom. 3. Etymologiae 3.
l. 4. de gen^e et lib^o
arb. c. 14. et lib. i. c. ii.
ii. v. 13. et lib. b. c. 15.
et S. Iren^e Pavez i. p. q.
27. a. 7.

Falso allegatur Decanus & Molina, Nam a. 7. De libero arb.^m pag. 305. linea 2q.
Docet voluntatem nostram se ipsam determinare, sed tamen sub determinati^e Dei, et qua
(inquit) salvatur nostra voluntatis libertas. In viuis confirmat^m adducit illud
sapientia l^o attrahit a p^o ne usq^a ad finem et pag. 308. vir. p^o dicit, quod in
ij, que pertinent ad peccatum, non voluntatis ad hanc operam determinatio pro-
sine peculiari ex Dei p^o posito dispositio et pag. 201. inquit, quod ex Dei pro-
videntiam pertinet mouere omnia in creationem eorum et subdit, quod si Deus vo-
luntatem ad aliquid moueat impossibile et huic positioni, quod nostra voluntas ad
moveatur, quemvis absolue posibile ad moueri. Martilius nihil licet ad propositum Molinae
Rosensis aut contra Molinam est expesse, Nam in eod. a. 2b. postur cum D. Aug^o. Dei move-
re voluntatem, et eam inclinare, et uertere, quo uoluerit absque dubio proprio voluntatis
Ludomius Vines tanquam docet hominem esse liberi arb^m, unde absq^a fundamento pro Molina
allegatur.

I.

Ad Hoc Responsio

Falso allegat pro se Molina Bellarm. in l. de gen^e et lib^o arb. c. 12. lib. a. inquit
expesse, quod inter illos, qui assertunt, quod uocatio et collectio auxiliiorum dei pen-
det a libera huius voluntate, ita ut de se ipso efficiat ad mouendū infallibiliter
lib^m arb^m essentit fundamento prædicti cuius infallibilitas ex eo penderet

quod electi Deus efficiem gratiam tribuit, ut in eodem cap. 10. referto circa efficiendam gracie
sententiam, quam tenet Molina in 4^a prop. ^{re} supra dicitur, ut dicit, eam esse aliendam
a sanctis litteris, ut a D. Aug. 1. De Predestin. 11. 3 c. 8; ubi ait, gratiam efficiem a nullo eonde
cessui, et lib. Epist. ad Corin. 1. 34. et epist. 10. ad Titulum et lib. 8. de gratia, et lib. de
arb. c. 10. tenet expresse Bellarminius sententiam Thomistam circa efficiendum gracie, quae in
c. 12. utrato illam prius inveniuntur Hier. Loret. i. p. ut. ad negat efficiendum gracie
propter libero arbitrio, unde absq. fundamentorum f. Molina allegatur.

C. Molina

Tenet Almain.
narr. i. moral. c. 2.
ut 2. et. 3. lib. 1. Cha-
racteres c. 2. de Cuius?
par. i. c. 2. ut par. 2.
ut lib. de Cuius? 11. 3

Ad hoc Responsio.

Almain non loquitur de actibus supernaturalibus, per quos homo proxime
disponitur ad gratiam, Molina a. Et in his actibus negat efficiendum auxiliij di-
uinum predestinationis voluntate. Amb. Catherineus loquitur de Gratia?
et sicut non negat de B. Virginie, et Actis predestinationis esse absolute et
efficiendi voluntate. Credidit a. alius, non posse saluari loca scriptura ad Eph.
i. Praedestinavit nos in ipso, ut essemus sancti. Molina a. dicit, et
B. Virginem, et Actos non posse a Deo predestinationis absoluta, et effici-
endi voluntate, ut patet ex r. eiusdem pagina.

R. Molina

Tenet Orosius l. 9. de
Justitia et Iustitia in p.
d. 40. q. unica in fin. ut
q. d. i. q. 4. et Iustitia
lib. lib. 10. de quaest.
Armatorum fore pro tota
librum.

Ad Hoc Responsio

P. In iuriam sibi fecit Molina patrocinium ab huius. auctoribus, proquirendo
nam Hier. Orosius l. 2. de Justitia. errore defendit, nullum in personali
cum peccatum originale, quod uere sit uale in illis existens, sicut in Joan.
Varonius alium tenet errorem, quod illi Deus uiat non uult peccata, ita
et non uult bona opera, sed solus uult ea permittere, et ex hoc errore
piratio infert sententiam Molinae, quod illi Deus non predestinationat
voluntatem ad suos actus Armatorum, et in illo lib. 10. citato aliquas
sententias docet errorum, et praesertim, quod praescientia dei non est de
futuri contingentibus, qui tales docent errores, indignisunt, quod
a Doctribus Catholicis aduocant pro sua gratia, Nec sufficiunt sed
debet aliquam propositionem probabilem, ubi tot st. Pres, et Doctores Scho-
lastici sunt in oppositum.

Molina.

S. Tenet Ocham in i. d. 38. q. un. ^{co} ang. quodcum contra Scotum Maior i. d. 40. q. 2. Augst. in
Moral. c. i. filiaecus lib. de Predestin. c. ii. Turrianus opusc. de elect. d. 1. et 4. con. Magde-
burgenses

burgenses c.n. Bertrand de Lonsac 3. per. summae eoh Pelag. c.3. Waldensim primo doctrinalis a-ri
aq ad 20. Albertus Pichius 8. De lib. arb. c.2. et seq. et presentim c.4. et lib. 6. Petrus Aurelius Novo
Augustinian in oppugnat. Lutheranorum assertiorum lignesq. 7. De presci. et lib. arb. Paiba l. q. Orthode-
xorum assertiorum Bartholomaeus Camerari in dialogis Catholicis c.q. 1. q. et Dialog. 2. de lib. arb. c.3.
Julius Civenus 8. De fab. c.3. ii. et i. ib. et 2. Valerius apud Corthianum i. d. q. b. q. i. Aegid.
Eadem dict. q. i. a. i. Et opere de predesc. et presci. c.2. et 3. et p. 2. q. 2. a. 2. et q. 3. a. 10. Crux
Orientalis Ecclesiae c.10. Jacobus Lorcius lib. de Justif. c.4. Joannes de Sonoria De Predesc. An-
dreas de Caltronou i. d. 222. per uinas questiones. Valentia i. d. 8. q. 3. punto. 4. s. de gratiae
efficacia, et lib. de gen. per. i. Procopius Lazarus Eca. i. p. 29. ac denique Petrus Aurasius Parado-
xa 24. de Predesc. Et Coserus in Controversijs.

Ad hanc Reportio.

Molestem esse, et Censoribus fidei valde onerosum vigilatia refere, quae pro allegari. Doctores do-
cent circa efficaciam auctoritatis divini, quam negat Molina, et circa aux. prædeterminata voluntatem
ad nos actus. Nichil n. fere aliud docent, quam Doctores, quoq. latram supra adducimus. Et dabo
quod unus, aut alter affirmi nominis consentiat cum Molino, indignum profectus est, quod propositus
unius, aut alterius auctoritatem in re gravissima omnium ss. Patrum, et omnium fere scholasti-
corum, qui recte sentiunt, opinionem relinquant, et erroris nota sanaret, quod absq. magna illorum ini-
uria, et Christianae Religionis irreverentia fieri ad potuit.

Proterea nullus ex his Doctribus, docet quod in actibus supernaturalibus, per quos homo prox. disponitur ad gratiam
de quibus est potissima nostra controviria, non moveatur, nec prædeterminatur voluntas hominis efficiens
a Deo, salve tamen eius libertate, quamvis unus, vel alius auctor, quod in actibus liberis ordinis naturalis
non sit recte. huiusmodi prædeterminatio. Et quamvis nobis certissimum videatur, quod ad omnes actus bo-
nos necess. est aux. Dei præmouens, et prædeterminatio divina, tñ multo maiori certitudine certum
est, esse necessariam ad actus supernaturales, max. illos, per quos homo proxime dignatur ad grām
et ratio huius maioris certitudinis desumitur ex D. Thomae i. 2. q. 6. a. 2. in corpore, ubi ait, quod for-
ma naturalis perfectioni modo participatur ab homine pro isto latu, quam forma supernaturalis, nam habi-
tuum supernaturalium habetur quasi imperfecta possessio, imperfecte n. diligimus, et cognoscimus Deum pro isto
latu. manifestur ut auctor (inquit S. Thomas) quod nuonguidq. quod habet perfecte naturam, vel formam
aliquam, aut virtutem pot. per se sibi illam operari, nō tñ exclusa operatione Dei, qui in omni
natura, et voluntate rationis operatur, sed, id quod imperfecte habet naturam aliquam l. formam, nō pot.
per se operari, nisi ab altero moveatur, sicut sol, quia est perfecte lucidas per se ipsum, pot. illuminare

luna autem, in qua est imperfecta natura lucis, non illuminat, nisi illuminato, Hoc s. Thom. ex quo
doctrina infest Latim, esse necis." quod voluntas nostra mouatur in Deo ad altas supernas et deq[ue]
accib[us] procedit nostra potissimum concordia, et dissentio inter nos, et Molinam maxime quando vale
accus sunt dispositiones de genere, sicut sunt prima contraria, et primus alterus caritatis, per quae
prouator converteritur in Deum Omnipotentem, oportet n. quod ultima dispositione tribuatur principi
li agenti, induenti formam, et quod ex motione illius procedat.

Ad hanc respondere.

D. Molina

Hic Autem ma-
jor ex parte dicitur
id dicunt; ex alijs
a. & evidenti aut
habilit. conseq.
dicitur, ut legenti
parebit.

D. Rullas ex sanctis Doctoribus dicit, quod uult Molina, acq. alius Scholasticus,
si unus, aut aliorum minimorum auctoritatis, Negat deducitur ex aliquo illo, ure
denter, negat per probabilem consequentiam. Etenim ex hoc, quod homo non liberar
bitur, non sequitur, quod voluntas eius non mouetur efficaciter a Deo. Ha
n. consequentia recte ex opposito consequentis ad oppositum antecedentis con
quentiae Lutheri, qui ex hoc antecedenti, Deus absoluuo, et efficacii voluntas
uult fieri bona, quae homo facit, atq. illa praeconiat, et praedefiniat, male
intulit go librum arb. est res de solo titulo. Videant igit Censores fidei, a
indicent, In iste modus allegandi Sanctos Doctorum, et Scholasticos sic synu
eris, et planus, et sine causa aliqua, et dolo, qualis Theologoz Catholicis
et qui Venientem defendit; Vel quals modus int. Nam errores mendacij proteger no[n] max. displicet,
no[n] venient, et subiectur quoddam Venientis delirio similes cogit, qui Istaie 20. dixerunt, Pasuimus
mendacium p[ro]m[oti] nostram, et mendacio protecti sumus, dem Propheta in eodem capitulo uires illus
ter appellat, Audite (iniquos) Viri illusores, qui dominamini suer papulū meū et mendacio proce
deris. Hoc anno a.s. 1592. tota Hispania provincia suplicio postulat, ut loco Sanctorum ab aduersariis
allegata examinari faciat, et maxima attentione suspendere, ut honor illis debitis, quem doctor Molina
suis falsis allegationibus absulit, restituatur, et uictus, quam ueluti canes primi illius capituli catal
Patis R. Dom. filij pro defensione Gregis Domini latrantes defendimus sine manifesta.

Alij Autem, qui tenent dari aux. efficax promouens
voluntatem salua illius libertate.

Propter allegatos Doctores confirmant nostrum sententiam alij quam plurimi, inter quos est D. Bernardus
in tract. de gen. arb. max. in fine tract. ubi ait, quod Deus mouet voluntatem, et illam ap
plicat operi. et in lib. de Interiori domo c. 60. inquit, quod Deus mouet omnia, et omnia ga
bernat.

D. Athanasius super c. 2. ad eph. explicans illud, ipsius n. faciunt sumus, creati in operibus bonis, quae preparavit Deus, ut illis ambulemus, donec et nostram voluntatem a Deo immutari, et omnia opera bona esse a Deo preparata, et praedestinata.

D. Ansuetus, qui circa annum Dni 800. uisit in Apocalypsim c. alt. in illud Gratia Dni Regi Iesu Christi nobiscum, ubi ait, et prouenientie gloria saluamur, et subsequenti iustificamur, ipsa non procedit hominem, ut ei, quo prouidet debet, iter ostendat, ipsa et subsequitur, ut ad id, quod ostendit, etiam impellat, ubi uerba, compellere efficaciam importat auxiliij praemouentis.

Richardus de S. Victore lib. 3. de Contempl. ait, et lib. 3. de Prosp. ait ad contemplandum fere per totum, et lib. 3. de Benjamin maiori par. 1. de Contempl. c. 20. et sue psal. 20. par. 2. in illis Vox domini in Veritate.

Joannes Rabrochius lib. 1. de ornatu spirituali negotiis c. i. de uita actuosa, et lib. 2. c. 6. b. 1. b. 2. b. 3.
Do. Aegidius Columna S. R. C. Card. lib. in 2. sent. d. 1. q. 2. a. 1. ubi sic ait, Ut uelit bonum gliae, et uerbi convertatur ad Deum anima conuersione, per quam recipit gratiam speciem, regiunt plementa in precium, et monitionem, quam sequendo dicuntur, converti ad Deum, et habere disponem ad gratiam. Idem docet In tract. de Predest. et Prosp.

Joannes Corius censura 3. de praedest. carnos b. ubi ait, Notum est, quod cum Deus operauit mouet hominem, ut se disponat ad gratiam, infallibiliter acquirat illam, et in tract. de lib. arb. conluterum in Exhortatione c. 31. docet, Deum mouere causas liberas salua eaz libertate.

Claudius Capito in Comm. super 2. ad Cor. cap. ad Timoch. 1. 10. 10. 18. in illa uerba, ad omnem opus bonum paratum.

Petrus Maginus quondam Jesuca in comm. ad summa Theologiam D. Bonaventurae S. P. X. Chapteri viii. dedicatis i. par. q. 17. a. b. dub. 2. concl. 1. ubi docit, Omnes actiones bonas supernaturales, et rationales esse a Deo praedestinatas in particulari arte prouisionem determinationis voluntatis humanae et q. 18. a. 2. dub. 3. et q. 19. a. 4. concl. 2. et a. 8. dub. 3. in resp. ad 2. punctum, ubi riguit, quod aux. efficax est constitendum distinctum ab aux. sufficiens, et subdit. hoc regi non posse sine periculo erroris, an inquit id esse definitum in Concilio Tridentino.

Do. Card. Caritanus i. par. q. 22. a. 4. et q. 105. a. 5.

Do. Card. Grañi. Tolosanus super cap. b. Joannis in illa uerba. Nemo poterit uenire ad me nisi patens anno. 20. uiri. et super c. 3. Joann. in illa uerba, Spiritus ubi uult spirat. In quibus locis docet quod cum efficacia divinae motionis salvatur arbitrii libertas.

Jeronimis 3. con¹ Eca. c. 20. 140. et 149. et 150.

Mag^r Bartholomeus Medina p^a 2° q. i^og. a. io.

Ioan^t Tostmanus Cano. i. in illud, Trahi me post te, et in illa verba ipsol. 50. Et misericordia eius proueniet me.

Michael à Medina lib. 3. de recta in Deum fide c. i.

Ferdinandus de Vello sillo Opusculi lucid^m quoniam q. sacer p^m tonum. D. Gregorius. et imp^r
~~D. Gregorius super p^m et r^m tonum~~ D. Augusti quoeritio d. et io.

D. Anthonius tom. 4. tit. q. de divina grā super illa verba Ps. 42. Emittit laudem tuam, et acerbatem
tuam, prouertim in c. q. s. i. et 2. et c. s. s. 4. et 5.

Mag^r Cano lib. 2. de locis c. 8. s. Deinde id, quoque statuendum est.

Michael de Galatio in i. d. 46. et 47. Disp. p^a fol. 271. colum. 3. et q. et fol. 272. et in 2. d. 25.
Disp. i. de Libero arb.

Hervaeus in i. d. 30. q. i. d. 46. q. i. s. quantum ad 3^m et q. 2. ubi docet, quod predeterminatio
dei non tollit a rebus suam contingentiam, sed potius eam causat

Petrus à Soto lib. de Jst. ^{ne} Sacerdotum tract. de effici. Poenit. ^{ne} Lect. 8. de origine, et principio pen-
tentiae, et Lect. 9. de Compar. ^{ne} divinae grā ad actus poenitentiae fol. 100. in impress. ^{ne} Louaniensis
1687.

Sapientissimus Mag^r Victoria in suis manu scriptis p^a par. q. 83. de Lib. ^o arb. ^o a. i.

Joannes Viguerus in Comm^r super Epist. ad Romanos, in illud, Non est uolenti, nec currenti, et
in Iustificationibus Theolog. i. q. de grā dei s. 2. fol. 100. in impress. ^{ne} Parisiensi 1550. etc.
10. s. t.

Dionysius Thichel in Comen^r super Proverb. c. 21. in illud siunt decisiones agerum, ita cor Regis
in manu Domini.

Ioan^t à Christo in i. d. 39. de divina Provid. fol. 96. et tribus legg. s. Concedunt igr^r, ubi man-
scentiam confirmat auctoritate D. Thomae, Idem docet d. 40. et 41. de divina prōdest. q. 4.
pag. 116. s. Magnus

Thomas de Aragonia in i. d. 45. 46. q. 2.

Scotus in i. d. 39. 2. par. Disq. ⁿ s. Vis ad contingentiam res.

Nicolaus de Hete tract. i. par. 3. portione 2° in Diff. divinae voluntatis extentione, et in Diff.

de divinoe voluntatis impletione, et in his de divina sci^e certitudine. 335 399

Joannes Vanolis in i. d. 22. q. unica, et d. 30. et 39.

Denique D. Gregorius Magnus lib. ib. Moral. c. 10. in illa uerba Job. 22. quia n. humiliatus fuimus
enit in gloria, et lib. id. in illud Job. 20.

Sapientia u. ubi inuenitur maxime commendat gratiam Dei preciam, et eius efficaciam, abi de
gratia illa efficacissima, qua latro in orbe subito mutatus est in uirum alterum, agit optime, et
candem doctrinam tradidit i. q. Moral. in Job. uiria finim.

Quoniam igitur, tot Sancti Patres, tot Scholastici Doctores, securus expresse dani auxiliu Dei efficace
promovens uoluntatem, salua ignis libertate, et non solum SS. Patres, verum et Concilium Arau-
sicanum hanc conseruariam ex parte diffinierit ad hanc causam determinandam, ad oportet a
Deo nouam revelationem expectare. Nam abunde scitis ex SS. Patrum sententiis in sacrarum litterar-
ium interpretatione, et antiquorum Conciliorum, et Summariorum Pontificum decretis definiri,
ac decidi possum. Sed dicant Molina, et eius Sectatores, si capere non posse, nec intelligere,
quomodo cum efficacia auxiliij divini libertas arbitrij nostri, salua permaneat. Quibus nos re-
pondeamus credamus id, et intelligent, Scriptum est enim, si non considereris, non intelligebis
saec. 7. in ea Vnde D. Aug. lib. de bono perseverando c. iq. ait, Numquid prosperea dicturi sumus, quod
transl. 70. Inver- ita esse perspicuum, ad ita esse, quoniam, cur ita sit, non possumus inuenire? Numquid ideo
petrum. negandum est, quod aperatum est, quia comprehendendi non potest, quod occultum est ei?

